

Mahjas Weefis Weefis.

Politiks un literariks laikraksts.

49. gada gabjums.

Redakcija un ekspedija atrodas Rīgā, Ērsta Pates tipo-litogrāfijā, burtu lekturā un foto-litogrāfijā pie Petera bāsi.

Stubinājumi maksā:

10 lap. par weenas flejas finālu rakstu rindinu, preeščapustē 30 lap.

Apsteļējumi un Mahjas Weefi un stubinājumi sūtāmi uz sčabdu adreši: В. экспедиція газетъ Магисъ Височн. в. Пар. (Mahj. Weefa eksped. Rīgā.)

Mahjas Weefis ar peelitumeem maksā:		
Ar preečstičšanu eesčhemē:	Rīgā sanemot:	Ar preečstičšanu ašremēs:
Par gadu 3 rbl. — lap.	Par gadu 2 rbl. — lap.	Par gadu 3 rbl. 60 lap.
1/2 gadu 1 rbl. 60 lap.	1/2 gadu 1 rbl. — lap.	1/2 gadu 2 rbl. — lap.
1/4 gadu 1 rbl. — lap.	1/4 gadu — 60 lap.	1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Mahjas Weefis linahk weenreil nedelā, trechdeenas. — Ar katru numuru linahk literariks peelikums un katru mehneši temkopibas peelikums.

Manuskriptu eesahitajiem:

Manuskriptu eesahitajiem jopasino rebahtajai wimu ištis wahēri un adrešes. Manuskriptu eesahitajiem jopasino rebahtajai wimu ištis wahēri un adrešes. Manuskriptu eesahitajiem jopasino rebahtajai wimu ištis wahēri un adrešes.

Manuskriptu eesahitajiem jopasino rebahtajai wimu ištis wahēri un adrešes. Manuskriptu eesahitajiem jopasino rebahtajai wimu ištis wahēri un adrešes. Manuskriptu eesahitajiem jopasino rebahtajai wimu ištis wahēri un adrešes.

№ 20.

Rīgā, 19. majā

1904.

EXTRA QUALITY

DOYEN & Co.

Brut. Reims.

Champanjers

DOYEN & Co.

Extra-sec. Reims.

Satura: Kara finans. — Lauksaimniecību sapulze jautajumā par nelikumīgu īpašumu vērtēšanu. V. — Jauns udden jēhš us Sibīriju. — Sabiedriska wēstības kopšana un lauksu mīstība. — No rečšiem: a) Waidības finans. b) Baltijas notikumi. c) No jūtam d) Smeļijas pusēm. — No Rīgā. — Ķemistika galds. — No ašremēm. — Teesleču nodala. — Ubtupes (torgi). — Ertus finans. — Telegramas. — Daščabi raksti: Dseltens breesmas. — Belluloids.

Literariskā Peelikuma: Lemermuras līgawo. (Turpinājums.) — Nulla joks.

Kara finans.

(Behj „Wald. Wehstn.“ un telegrafa agenturam.)
 Berlinē, 24. (11.) majā. Awisei „Berliner Tageblatt“ telegrafe no Rudenos, ka peddeje notikumi pie Port-Arturas un kreewu kara spēhla padriwarš staita sind, apturejuschi japanu kara spēhla us preešču eesčana un masinajuschi wimu žeribas. — Awisei „Lokal-Anzeiger“ sino is To-

Daschadi raksti.

Dseltens breesmas.

Deesjan interesantas un originalas domas par ščo jautajumu ištaja kreewu insčeneeris un poščlāmāis meteorologu-laiķa pareģis Demščinskis, kura atšildibai ari atšabjam ščo domu pareģību un dibinatību. Latšču nebuš lekti ar tām eepaštēes masleek tuwat.

Dseltens breesmas — ščo mums tīf breesmigo wahēru pirmāis ištēja Wabžijas Keisars Wilhelmis, parastidams to sem fawas glefnas. No ta laika šchis wahērs nahjis wifu mūtē un tagad ar to mušs beede behdigā ihņemiba. Pat ari žitas wāstis, to starpā ari Anglija, slejas mums usteekt ferwisču nopelnu Eiropas labā, kuras deht mehs tagad sawu kruhti greeščot pretim dseltensajam eenaidneklam. Ščo dseltensgibim semes eedšiwotaju it nopeetn fahš bishitees wisa Eiropa.

Tabdas balles pa leelai datai dibinatas us instintivo nojantu, ka wifs, kas dšhwš wirs semes, wifas no austrumeem us reetumeem, un man ne reisi gabijees ašrahdit us to, ka wifa mušfu kustību us austrumeem ir preteja dšhwš dabistai gaitoi un tapehž agri waj wehlu tai jateek apturetāi žaur dabistu karu.

Ja šetojam wifibai, kahdu nehmušē wifa dšhwa radiba semes wifā, tad dabonam wifai interesantu un pamahžošču skatu. Ir trejādi pahrgahjibas weidi: Wiswejalais weids ir staronāis jeb geometriskais. Kad semes garolai pozekotees ir wispahreja okeana parahbijās dasčas galotnes, us šchām radās dšhwiba, kura pamajam pluhda lejup us wifām pusēm. Gluschi tapat pahrgahja ari atmeni. kuras polaree ledi ihnehšaja no poleem us wifām pusēm. Altmenu pahreščana notila tai loitā, kad leela seemešu jubea aplahja wifu Seemē-Eiropu, kura no teem laiteem mantoja sweedru un norwegu atmemus, kas tagad wahšajas pa wifēm klajumeem un eeslejam.

Behj laika otrs pahrgahjibas weids ir fisislais. Kad pahreščas žeešemes, augi, nolāšdamees no kalneem, fahla išplahšitees us wifām pusēm, it jewišchi turpu, kur klimata un semes apstahsti bija wisidewigaki. Wet tabda pahrgahjiba warena pahlahwet tīkai līhš tam laikam, kamehri wifa apfahrtne bija swabada un kamehri us wifām pusēm pluhstohšā

hjas, ka kreewu kara spēhla nodafas Seemē-Korejā dewuščās us preešču līhš Andšču pilšehtai, kur peenehmuschas kuljis un firus. — Idinhongas (?) eesirtna gubernators no japaneem appeetnāis, tadeht ka isdewis kreeweem swarigas wehstis.

Londonā, 25. (12.) majā. Awisei „Morning Leader“ sino no Bentinas, ka Port-Artura bombardeta par jaunu, tātšču šhskā sinu wehš truhsti. — Awisei „Daily Chronicle“ faka, ka jautajums par pedošchām minam marines aprindās teesot nemts toti nopeetn, jo ja fahšs tirdsneezības waišonis sadurtos ar sčabdu minu, tad nepalītu nekahdas pehdas par to, ka wifā gahjis bojš, tadeht apdroščināščanas beedribam nekahdi bebūtu eespehšams, no šarotajām wāstīm prašti saudejumu otlihdšnajumu. Sčabdas minas tagad fahstāit fahdas 1000 wēstis tabtu no wimu pirmejas weetas, tadeht ka Beščski jūhwas līhš eeset toti daudž upes un wimu šraume paleek ari tablat jūbrā. — Awisei „Daily Express“ dabujuse is ištisfū sinu, ka no Dantijas eeraušchēes dāhri fahšs kinešču un kreewu, kuri ištājšuschi, ka japoni abās pusēs semes sčaurumam 5 jūhdēs no kineščanas eesihstojuschi appeetnājumus. — Awisei „Standard“ atšahsta amerikāņu profesora Wolsta (?) ušstaus, kureš ištēzees, ka nahštos toti grubti aštawet kahdu šarotaju wāsti, ja ta fawas peekrašes ar wisadeem špidšinajohšēm līhšlekeem ašfargā no eenaidneeku šotes. — Totijā netiz wehsti, ka kreewi atšahptos us Šarbinu. Behj awisei „Sunj Shimo“ ušstāteem keemi šarjanas tur wā eelaidišees ištājšohšā laujā. — Kahds awisei „Central News“ šnotāis, kureš atronas pee pirmās japonu armijas, telegrafe sawat awisei, ešot parehšams, ka japoni apmechram kahdas 20 deenas pašfšot Finbuantščenā, lai nogaiditu, ka atihstās otrās armijas operācijās. Japonceem ešot ištājšohšes dāščus eenaidneeku špeegus, kuri līhš ar žileem wānēnekeem ašsūbtiti us Japanu. — Awisei „Daily Mail“ šnotāis wehsta, japoni ištājšohšuschi, ka ofensiwai no wifēm punktēem wājagot tikt ušahštāi reišā atkal tad, kad it wifš faussemes spēhš būsšot us to gatāwi. Peddeje šotes saudejumi us admirāka Logo plāneem neesot atšahjuschi nekahdu espaudu. Kā šino, tad smagā artilerija preešč Port-Arturas eeleščanas teesot gabdata sčurpu pa jūbru. Ešot nodomāts žetofšni eneem ar šurmi, neluhstojotees us žilweku saudejumeem. Žetofščana awentščana un šturmeščana, tā parehšams, peekritis treščās armijas peekstāi diwisijai, kura pašahw no wejeem saldateem is pehdeja Kinas-Japanas kara.

Peterburgā, 12. majā. Generaladjutanta Kuro-

patlina telegrama Wina Majestātei Kungam un Keisaram no 11. maja: Finbuantščenas apgabala un pee šaitungas jūhwas līhšča peekrašes wispahrigais leetu šahwofšis naw groščēes. Kas atteežas us eenaidneeku šahwofšis, tad ir ištāits, ka pee Finbuantščenas šapulžeti apmechram 40,000 japonu kara spēhla, pee Bjaminas 4 armijas pulki ar 50 leelgabaleem. Roweerotri majatu japonu kara spēhla pulžimu gahjeeni no Finbuantščenas us Štūjenu, kuri teek ištāiti loti lehnām un ar leelu aydomu. Data no šchi kara spēhla, apmechram 3000 wihru šipra, fahšahwofša no armijas un gwardes ištānterijas un trim ešadronēem gwardes kawalerijas fahšahjās 9. majā ešelonos us Tājanhe upes kreišā krašta, us Štūjens žeta šary Sedžahohi ur Salidšapudžu. Tai pašā laikā tika eewehtots, ka eenaidneeku eet us preešču no Finbuantščenas un Jaminas, gar Tājanhe upes lejas galu us Lu-anmiao puš. Wina preeščējees pulki pahreščās us Tājanhe upes labo kraštu. Weena no šchim nodatam, kahdas 3 kompanijas un 1 ešadronu šipra 9. majā apšēda Bjaangas aiju, 14 wēstis no Štūjens us deenwideem, Latuščanas žetu un tuwojās Ualangas un Kuansčapšas fahšchām. Wet tam wehš kahds šarypulis, weenu bataljonu kahneeku un 1 ešadronu gwardes kawalerijas šipris 9 majā apšēda Bjemias, pee Tājanhe labā krašta, Latuščanas žetu, 10 wēstis no Laidsapudžas.

Peterburgā, 14. majā. Generāla Sačarowa telegrama generalščtabam: Finbuantščenas apgabala naw nekahdu pahgroščumu. Wisapfahet Finbuantščenai japoni ištāra appeetnājumus. Tur šapulžeti 30,000 wihru kahneeku un 2000 wihru jahneeku ar 38 leelgabaleem. Wina preeščpulkis eenehna kahdas 80 wēstis us seemeekēm no Aho upes un Finbuantščenas apgabala līhš šchis upes ištētai. ar frontē pret Saumadēi un Kuandžanānu. Us seemeekēm japoni wāits tablat nedobas. Behj daschām šinām japonu jahneeku šreģi ismechrejuschi un nodšiti. Wisewas apgabala us Kwantungas pusšalas mušfu preeščpulkis ištāinajuschi, ka japonu preeščpulkis apšēdušchi auglumus 3 wēstis no Wafandžanas us deenwideem un la apmechram 4 wēstis aš wineem šahw 2 ešadroni no kahda armijas pulka un 2 1/2 kompanijas no 12. armijas pulka; wimu fahnos fargi teek rešinatati latrā ap 40 wihru. Sahdščās us deenwideem wisgarām dšēžeta līnijai nometināta kahneeku un jahneeku un kahda kara spēhla nodafa ar trejādeem eerotšēem. Pee Bulandžanas šapulžeti 3000 wihri ar 5 leelgabaleem. Wisewas apšaimē un us deenwideem japonu kara spēhla ištēščanās malā turpinājas.

dšhwiba nefaduhšās weenas un tās paščas eelejas, weena un ta pašča semes gabala deht. No šča břiščā tad ari fahšas treščāis pahrgahjibas weids — organiskais, kad itweens dšhwš radijums fahš šarum un tapehž sawu fahženst ištūmij is wima agratās weetas. Un šchitā organiskā pahrgahjiba, žil to waram nowehrot ar sawām šināščanam, nu ašweenam gabjuse no austrumeem us reetumeem. (Wet tā tad paleek ar mongokeem? Drošči žizams, ka tee no reetumeem, Ašijas, pahrgahjuschi us Ameriku. Red.)

No augeem it wifs, kas mums tagad ir, nahjis pee mums no austrumeem, tā peemechram kafeja, žufurs, šokwina, wirzes, apelsīnes, kanepes, līni u. t. t. Aleksanders Leelais Greekijā pahreņeja tā fahstās turku pupas un žurkus. Labiba, kura tā šalot naw ne tehwa ne mahtes, tomehri ari nahš no tureenes un eet tablat us reetumeem. Ka kweešchi beidsot sawā dšimtenē ištūdušchi. ištāidrojās žaur to, ka Ašijas wideena pahreščās augstāi wirs jūbrās līhmena un klimats teem palika neidewigis. Jau fahškrita malodā preešč teem truhsti jewišchla nosautuma un tur teem ir šalīts nosautums, kas apšihmē „barbaru barība“ un ari tās norahda us wimu dšimteni seemeekštrumos. Rudš klūwa pašhštāmi, kad tos no Lauridas atwēda žirgotāji; Wabžijā wimus fahša audšinat us Karla Leelajā pawehsti. Daudž wehlat no austrumeem eewēda aušas un ribšu; beidšamāis jau Aleksandra Leelāja laikos nesneedšās tablat par Ešfratu.

Jaunākos laikos wispahrejai šrahwai it tā eet pretim futurusa, kura pee mums ešot eeraušēs no Amerikas; bet wehštūrē tuwat paluhstojotees, šchis apgalwojums šaruhš. Teofrastra kweešchi, „leeli tā olīwas laulim“, laikam bija ta pate futurusa. Wabžijā, Itālijā un Šizijā to šauja par turku kweešchēm un Greekijā par arabēšču kweešchēm.

Wihnots, firsš, granāts, wahēdu šalot, wifs, to augi mums sneedž derigu un patihlamu, atnahja no Tablajēem Austrumeem, ištāhja Eiropu žauri, pahreļdeja pahre Atlantijas jūbru un eemitinājis Amerikā, no tureenes laikam atkal tīfs pahrewests us sawu pirmatneju dšimteni, kur aš eedšiwotaju masfakurības laikam atkal tīfs par mešča augeem. „Wifās dšhwās radības sčuhpulis ir Austrumi.“ faka Šleidens, — winas mečkis — Reetumi“.

Kuštūno wāstis tās patš lītums peespeešč mellet few labāus dšhwās apstahškus. No tustoneem waram norahbit us bitem un ašsenu baru pahšahwigo štreščanu no austru-

meem. No semakeem dšhwneekēm sčurkas pašahwigi wifās us reetumeem; tabla pagahntē is Indijas ar žugeem tika eewesta melnā sčurka, kuru tīkai pahri gadu šantenus atpaka fahša ištūmī reebigā pelešā sčurka, kura tagad ištāinaj mušfu labību. Winas eeraščanās šingri aprahdama pehž gabeem: tā 1727. gadā wina parahbijās Ašrahānā, 1730. g. Anglijā, 1753. g. Parīšē un ta pašča gadu šantena beigās wina ar žugeem noklūwa Rio-Šchaneirā. To pašču žetu gahja ari augstāke šhditaju kustoni: širgs, gowš aitas u. t. t.

Tāšnība, ir dāšči ihnehmumi, bet tee ir neeģi un neeewehrojami, ka tee nepehž apgahst wispahrejo lītumu. Tahdi peemechram ir šartupeki un šihšars, kuri pee mums atnahja no Amerikas. Wet ja šahšdšnam Amerikas šartupekus ar teem, kuras tagad ehdam, tad tee ir pawifam iswirtušchi no sawa pirmatneja tipa un dšihšal apšihpina nelā apgahšč lītumu.

Peegreesdamees žilweku pahrgahjibai, mums pee šča preeščhmeta japafawejās ištā, jo šchis pahrgroščās wehštūre ir neween interesanta pate par fewi, bet jo pamahžoščā šchāi briedē, kad pahrdšiwwojam dseltēno breesmu bailes.

Newajādēs te peemešt wifus pahrgahjibas šhšumus, ka tautas lehnām wifšās no austrumeem us reetumeem. Tapēhž te eewehrošim tīkai dseltēno šaušču wifšičanos.

Kahdus 5000 gadus preešč Kristus Wīdus-Ašijā šary 40. un 60. platumā gradeem mita balta jeb indo-atlantiska šaušču fuga; winas leelo šlāitu apļeežina daudšas sawadas šapenes. Ašijas seemē-āstrumos dšhwwoja mongoki, kuri pašchi sawu žilti atwāšina no pehrtika. Deenwīdus-Ašiju eenehna melnās žiltis. Ar šaitu mongoki fahša špāidit meerigos indo-atlantus, kuri fahša tad wifštees us deenwideem, aš šalnāja, melnājus aštūmdami us deenwid-wakareem, ih-pašchi us Afriku. Mongoki gahja pa diweem žeeem: weena, mafatā nosare, gahja teesčam us reetumeem, eekaroja Ašijas seemeekus un pat dāču Eiropas; otra, leelāta, wifšijās us deenwidreetumeem pret Aralās jūbru.

Mongolu lejas nosare jeb feneē kineešchi atšuhma bal-tos us deenwideem un reetumeem; pehdejeem eerodotees Eš-ratas eelejā ari eesahšās nosahšs par žilweka dšimtu. Ščo balto wifšičanās bija žehlonis, ka indeešchi us abām pusšalam gahja pret deenwideem, perfeešchi eenehna ištēhštū-raino semi; šelti pahrgahja us Eiropu, laikam žaur Kaukašijas šalnāju, atšahdami tur līhš šchim laikam sawus pehž-nahšamos, masu ismirtohšču žilšču weidā.

Iainai, wairaf la 12 zollu beesai un isdot gada wairaf la 15 pubru labibas no pubrweetas.

2. Sakiras aramas semes wirtsahrtai jabuht ari mah-lainai, 10-12 zollu beesai un isdot gada apm. 13-15 pubru labibas no pubrweetas.

3. Sakiras aramas semes wirtsahrtai wajaga buht mah-lainai, druzju maistai ar kolkem jeb smilti, 8-10 zollu beesai un isdot gada apm. 11-13 pubru labibas no pubrweetas.

4. Sakiras aramas semes wirtsahrtai wajaga buht mah-lainai, ar leelaku smiltis saturu la 3. sakirai, 7-8 zollu beesai un isdot gada apm. 9-11 pubru labibas no pubrweetas.

5. Sakiras aramas semes wirtsahrtai wajaga buht maistai apmehram us pusem no mahla un smiltis (war ari saturu kalla datas), 6-7 zollu beesai un isdot gada apm. 8 lidh 9 1/2 pubru labibas no pubrweetas.

6. Sakiras aramas semes wirtsahrtai jabuht maistai no mahla un smiltis (smiltis wairaf), 5-6 zollu beesai, ar gada raschu 7-8 pubru us pubrweetas.

7. Sakiras aramas semes wirtsahrtai jabuht maistai no smiltis, ar peeteoschu mahla saturu, war abi buht druzju purwaina ar peeteoschu mahla un smiltis saturu, 4-5 zollu beesai un isdot 6-7 pubru labibas gada no pubrweetas.

8. Sakiras aramas semes wirtsahrtai wajaga buht pilkam mahlam waj smilti, jeb purwainai, ar toti masu mahla jeb smiltis saturu, 3-4 zollu beesai un isdot gada laika apm. 5-6 pubru labibas no pubrweetas.

9. Sakiras aramas semes wirtsahrtai wajaga buht plahnatai par 3 zollam, kur grubti noteikt pat wirtsahrtas labumu, par peemebru stabi krauji, kur sneegs ligi gus, la ari pawikam purwaina seme un ja wina isdot mafaf la 5 pubru labibas gada no pubrweetas.

Schi 9. sakira teel atstahda bes wehrtibas, jo apstrahdaschana maksu wairaf la ir eestahumi, tapeh3 schahdas weetas der labaki atstah sem mesha jeb ganibam.

Leelu lomu pee aramas semes enem apafschahrti (grunts). Wahlaina apafschahrti nelaisch uhdent zauri, smiltaina weegli un maista no mahlem un smiltis, atfara-jotees no satara, laisch wairaf jeb mafaf. Ja peemebram gadas, la arama seme un winas apafschahrti ir mahlaina un naw peeteoscha lehjenuma preefsch uhdens noteschanas, tad tahdu semi wismas war staitit weenu schtru semaf.

Zapat der usrahbit tahdas tihruma gabalus, kur aramas semes apafschahrti atrodas lahdi awoti, las gan netel lidh aramas semes wirtsai, bet tomebr tura tihrumu slajju un podara pat nederigu — neenefigu preefsch saimneefschanas.

Daschreis augstak gulofchi purwi ari padara tihrumus par mitreem un neauglgeem. Raktis saimneefs sawu semi pawstst un winam der tahdas weetas usrahbit nowehrtetajeem.

slimibam. Ta Berlini pehdejos 30. gados mafnajuhsches nemeen nahwes gadujumi ar wehdera tifu, bet ari wispahreja mirsiba gahjufe leeliki majuma. Pehnu mirsiba lidh 1. muhscha gadam mafnajuhses tur gandrihs diwi reises.

To paschu war rediet Ddesa. 1873. gada tur mira 33 zilweki no il 1000; 1883. g. jau titai 29, 1886. g. 28 un 1895. g. — 22. Schi mirsibas staita trischana gahjufe rotu rotas ar uhdens wadu peecogschanu un pilsehtas lanalischuju. Schee panahstumi Ddesa eewehrojanti toteesu wairaf, la 1890. gada tur bija 48,500 schidju, kuri pa leelai dafai ishiwo toti truhigios apstahltos; bes schiddeem Ddesa peemiht wehl iuhstoschi „bosjatu“, kuri saplubst schurp no wisam kreewijas malam.

Zogad leelaks Reutum-Giropas pilsehtas mirsiba ir nokritufe us 20 (no 1000 eedshw.) un wehl semaf, tur 70. gados ta Rohweja pahri par 30.

Ka sanitaree lidhsekti aptura wispahrim slimibas un febrgas, par to wehl ir daubi peemehti. La israhdijses, la fashimschana ar malariju jeb purwa drudst mitejas, tad sinamu appogalu nojusina un isihra. Las pais ir peerahbitis pee dilona, ishtumu tifa u. i.

Protams, la schee minelee wispahrigee sanitaree lidh-dsekti naw weenigee eerojschi zihna pret slimibam. Ir ja-organise ari aktiva, teescha zihna, sewischi tad, ja slimiba jau isnahlfufe. Tad ir jagabda par labam slimizam, par slimneetu atschirschanu no meselem un par dshwoltu, drebhu un zitu ar slimneetu fahara nahlfufu preefschmetu desinsjieschana u. Gan, la isstehas nupat miruschais Dikko, nofeedsneeti ir jaker pascha nofeeguma weeta, bet leeta ta, la slimibu dihgli, bazist, tapat la daudsi nofeedsneeti paguhst jau isheht, pirms tos dabu jeet, un kamebr tos melle weza weeta, tee dara jau jauna weeta jaunus nofeegumus. Tapeh3 ir labi isfikt wisur fargus, kuri jau laikus waretu darit sawu aistahweschanas darbu; un ari desinseljija un abrita polihgs itat tad nenahls par weblu un nefis wisu eespehjamu labumu, ja jau eespreesch buhs gahdats par wis-pahrigeeem sanitareem apstahkeem. Pehdejos war salihdsinat ar ugunddrofchu ebu buhwi, kamebr desinseljija ir la tas ugundsehseju komandas, las stahjas darba, ja tomebr isjetas ugundgrehst. Domat, la peektu jau ar desinseljiju ween, ir tilpat aplam, la apgalwet, la newajaga nemaj buhwet ehtas ta, lai tas buht drofchas no uguns, bet wajaga tilai eerihot ugundsehseju komandu.

IV.

Pektot lipigo slimibu dihgus, Kochs, Ru (Roux), Metchnikows, Berings un wehl ziti bakteriologi atrada jaunu warenu eerozi pret schim slimibam. Las negreeschas pee zilwefa aplabrites, la agrafee lidhsekti, bet greeschas pee pascha zilwefa, pee wina asnim. Ar paschu slimibas dihgus pah-lidhsibu grih pawoizot zilwefa asnis tahdas weelas, kuras stahda pretim slimibas dihgueem un to darbiba. La grih padarit zilwefa ishurigu, neenechmigu jeb imunu pret slimibam, un ponahst to ar gillargu potejumeem.

Aisfargu potejumi pret baram atrosti un fahri isfretet jau 1798. g. no angli abrita Didennera, tad, kad wina buhtni neweens wehl nefapara. Saprast tos sahla tilai peh3 tam, kad bija atrostas paschas slimibu bakterijs, un kad Pasters israhhdaja sawu metodi aisfargu potejumeem pret trutama sehrgu un Sibirijas medri. Zogad mums ir aisfargu ferums ari pret diseritiu no Beringa un Kitafata, tad pret scharlachu no Marmorea un Rosera, pret bubonu medri no Hawitna... War zeret schai lauda us jauneem eegu-wumeem, ta us ferumeem pret plauschu diloni, toleru, tifu un — sifilisu. Ta la par ferumu dsehdneezibu jau daub3 ir ralsitis, tad winas buhtni te tuwat neishkaidrosim.

Il aisfargu potejumi nesufchi laba zihna ar sehrgam, par to daud3 noteiktu staitu wehl newar peewest. Ir tahdi tilai preefsch batam. Peem. Londona 18. g. fimteni il desmitais miruschais miris ar batam, turpretim 19. g. fimtena fahduma pa wisu Angliju ar batam miruschai igadus titai 16 zilweki no miljona eedshwotajeem. Rusija, pirms ewe-da batu poteschanu, miris ar batam igadus 1 zilweki no 1000, bet 1897. gada wisa Wahjia, tura ir 56 miljoni eedshwotaju, miruschai ar batam titai 3 zilweki. — Daud3 maf-saki panahstumi ir tur, kur batu poteschana naw, wehl eweista wispahriga un peespeesta. Ta Franzijsa 10 gadus atpafaf miruschai pa 149, Ungarijsa pa 155, Belhija 253, Austrijsa 638 zilweki us il miljona.

Zapat Kreewija batu fina stahw wehl deesgan hebbigi. Peh3 medizinska departamenta sinam ar batam Kreewija miruschai panahstom 1893. g. — 77,659, 1894. g. — 43,877, 1895. g. — 41,098 zilweki. Eemests te ir batu poteschanas truhfums. Rad to pilnigi it wisur eweedis, tad batam ir ja paschud — beidst pat il zilwezes atminas!

Leelt panahstumi sahneegti ar diseriti ferumu. Marseta peem. preefsch poteschanas diseritis prahstis igadus pahri par 100 upurus (no 100,000 eedf.); peh3 poteschanas schis staitis kritis us 15.

Weh3ot ir jafata, la ar sanitareem un medizinskeem lidhsekteem ween ari wiss naw safneedsams. Zaisni winas isfetojot, janah3 pee pahreezibas, la semes, kur kultura wehl stahw semu, jagabda wispirms par wispahreju dshwes jay-stahku uslabofschanu. Itak tad nodroschinata ir latra zilwefa dshwe, kad tam nedraud babs, kad tam naw jaatfasas no nepezeeschamam dshwes wajadshimam, un tad wina gars tpeh3 pozelttees lidh a psinigai dshwei, itak tad sabedrista weselibas kopschana buds iswedama pilna mehra un nefis tos augstas, la eewehrojama mehra pagarinas lauschu widoje muhscha garumu!

Jams uhdens jelsch us Sibiriju.

Satfimes apgehminatumi us Sibirijas dshlseta, las zehlfusches zaur to, la minetais jelsch schimbrischam gandrihs pilnigi asimeis, ar sozewiju, kara materialu un pahrtifas preefschu transporteem, bija par eemestu, la atstahltas domas Kreewija sahla peegreesch imjanibu tahdam uhdens jefam, las kopsch gadeem gub asimiris un tura isfetoofschana stahjas zeta eewehrojami grubtumi, bet kuzam peh3 dascheem islabo-jumeem war buht eewehrojama nofime preefsch Sibirijas un Giropas Kreewijas. Schis jelsch ir Dbas un Jenisejas upju

faweenofschana zaur kanali, lo esahla 1883. gada, bet peh3 10 gadu darba atmata, jo baidijas radit zaur to Sibirijas dshlsetam konturem, tura saimneezista eenefiba zaur to tifa apdraudeta. Weh3af, kad scho dshlsetu atslahjo, satfimes trouzejumi un preefschi fastrebgumi tubitt peerahdija, la mi-neeer usfata ir bjuh3chi maldigi un la schi kanala satfime buhtu jauno fieschju zetu til tahda mehra atweeglinajufe, la tas waretu us wisu listas zeribas un satfimes prashjumus pildit. Tapeh3 1898. gada tifa atwehletas jaunus sumas preefsch schi uhdens zeta un kanala buhwe atla usfahsta. Lidh schim ta tomebr til maf selmejufes, la schimbrischam wehl naw eespehjam3 ne domat usuret satfime stary abam upem ar leelateem fugeem. Kanala widus dafa 130 westru garuma ir tilstah3 pabeigta, la pa to war brault apmehram 75 pehdas gari un 24 pehdas plati lugl, tomebr Rete un Rofa, Dduyes un Jenisejas peetefas, kuzam pee kanala sa-riffmes eerihofschanas leela nofime, ir til maf nosfrotos, la fugi mineid gaxuma un platumu war pa mineto zetu brault til pawafaros, kad uhdens stahwolkis augst. Tur stah3 wehl nah3 apstahltis, la til mofa dafa, apmehram 30 proj. no Dduyes un Jenisejas twaitoneem ir schahda leelum3 samebra. Leelata dafa no teem ir 36-48 pehdas plati un tapeh3 newar tift leetoti pee preefschu transporteschanas stary abam minetam upem.

Tapeh3 ir nepezeeschami wajadfigs spert energistus sotus scho apstahstu uslabofschana, jo negrid wisu lidhschonejo darbu pamest par nederigu laika un nauwas isfahredschanu un ja satfime ar Sibiriju nebuhs palikt us wijcem laikeem traus-jetai abfahrtijos apstahltos. Eewehrojot scho preefsch sahda laika us Sibiriju tifa isfuhtris ischeneers schidowstis, kurich peh3 apgabala pamatigas apstahschanas nejen stahdijs zetu ministrijsai preefscha projeku, peh3 tura augschiminetas peetefas weemehroti japaplahchina un japadstina un ari kanatim ja-dabu tahds apmehrs, la leelajeem twaitoneem eespehjam3 scho uhdens zetu leetot. Buhwes isdewumi aprehinat us 10-12 miljoneem rublu. Schimbrischam tomebr naw do-majams, la walst scho sumu waretu isdot. Ir tomebr ari zeltas eerunas, waj til dahigs eerihofjums maf notahfajees.

Kanals stary Ddu un Jeniseju wajadfigs til ais saim-neezisteem aprehkineem. No weenas puses tas atweeglinatu Sibirijas dshlsetam wina usdewumu, no otras puses tas asflehgu tirdsneeziba mineto upju apgabalus. Las atteezas us preefschu suthschanu, tad ta ir no 1898. gada pahstahwigi augufe. Sahduma dshlsetsch usnehma no teem Dduyes un Jenisejas apgabaleem, zaur kuzem tas eet, un no Reutum Sibirijas 24 miljonus pudus preefschu. Schis staitis peh3 tam eewehrojami pawairoees un turpmaf, la parehjams, wehl wairotees, jo schis apgabais lidh Jenisejai peeder pee Sibi-rijsa wisrahchigafajeem apgabaleem un ir wehl maf imantots. Waj nahlamiba Sibirijas dshlsetsch war3 weikt preefschu transportus? Daud3 par to schaubas un ne bes eemesta Tomebr, ja ari schas bahdas buhtu nebihinatae, tad tomebr dshlsetjeig nodofschana kara reformar kara laikus bes schaubam dara jaunu leelu satfimes zetu par nepezeeschami wajadfigu. Schai fina toti lidhsetu Dbas-Jenisejas kanala satfime. Preefsch Reutum Sibirijas, tur laudis wiswairaf nodarbojat ar laufsaimneezibu, schis jelsch toti weh3inatu laufsaimneezibas rafchajumu isfuhtrichanu un laufsaimneezibas mafschinu un zitu darba rihlu eeweschanu. Ispaschi mafschinu un darba rihlu eeweschana lidh schim bij toti apgehminata, jo dshlseta transportis schos preefschmetus til sipri sabahrdinajaja, la wina eeguhschana bij waj nu neespehjama, waj neamatfajads. Mafschinu un peemehrotu darba rihlu truhfums turpreti do-rija toti sliktu eespaidu us laufsaimneezibas atfihstibu wis-pahrigi.

No sewischi leela swara kanalis buhtu preefsch Jeni-sejas upes apgabala ar wina bagatigajam mineratu gultnem. Zaur Minusinskas apgabala ir daud3 selta smilts, almenogtu, wara un dshles rubas bagatas weetas. Kad upe safneefs Jenisehtas un Eurchanskas aprinuf, tad sipri pawairojas tahdu weetu staits, tur war atarit seltu, asbestu, waru, winiu un t. t. Wifas schas bagatibas guf lidh schim ne-ismantotas, jo nebij noderiga satfimes lidhsekti, bet peewilstu pulsteem usnehmejus, ja usai minetais uhdens jelsch buhtu gataws. Wifa no kanala peesneedsama apgabala us reisi usplauktu tirdsneeziba un ruhneeziba un atmefu fugeem, kuri tur usuretu satfime, labu pelnu, nebuht nelaitejot zaur to Sibirijas dshlseta eenefiba.

Uhdens zeta satfime stary Ddu un Jeniseju bes tam atstahu labu eespaidu us satfimes nodibofschanu zaur Ra-rijsa juheu. 1897. gada schataba kapteins Sergejew3 atrada „Kochodas“ lidh Dbas grihwa la noderigu enturu weetu preefschu upju fugeem un ar brunu fugl „Petropawlowf“ boja gahjuschais nopolnu bagatinis admirals Masarons is-darija tur weh3af dahadus pehtjumus un darbus, kuri dewa dibinata eemestu zeribam, la tugofschana pa Redus juheu ar leelu ledus lauschju palidhsibu newar tift traujeta. Peh3 kanala pabeigschanas, la parehjams, us tureeni pluh3u leelae labibas suthitumi no-Jenisejas gubernas. Schi labiba schim-brischam newar safneegt abremju turgus, jo ta ir nespehjiga pret-Jetufkas un Eomstas gubernu konturem. Labiba, las teel, iswesi3 no Minusinskas, schi galwena minetas gubernas labibas turgus, maf3 pa semes zetu zaur Berimu un Koflasu un tad no Archangelskas ar fugl us Angliju 60 sap. pud. Wet; ja par schahdu zenu gribetu pahrdot, tad atrehknot transportu, labiba us weetas wajadsetu mafaf til 40 sap. pud., bet par scho zetu labiba tur naw dabujama. Turpreti, ja nah3toe labibu waretu west pa uhdens zetu lidh Redus juheai un no tureenes us abremem, tad weechanas isdewumi pamafinat3 par puf.

Par Dbas-Jenisejas kanala noderigumu preefsch dau-fieem Sibirijas apgabaleem peh3 wisa aprahdita newar schaubites un 12 milj. rub. leelae isdewumi, la domajams, abtri amafkatos. Itak tagadne, ais weegli faprotameem eemesteem, naw isdewiga preefsch schahdeem usnehmumeem. Ja, tomebr, nestatotees us leelajeem kara isdewumeem, schi uhdenszeta eerihofschana tift usfahsta, tad ir eemestis domat, la tas noteel ais eesfata, la apstahkti Sibirija zaur dshlseta satfimes pahraufschanu paleel nezeeschami un wisada fina prafa jauna noderiga satfimes zeta eerihofschanu.

Sabedrista weselibas kopschana un lauschu mirsiba.

Peh3 prof. O. Chlopina.

III.

Nah3 swarigais jautajums: las tad ir speedis kulturas walstis fertees pee sanitareem lidhsekteem un uslabot sabedrista weselibas stahwosti?

Swarigu dsenuli us to dewa leela toleras sehrga, tura wofh3as Giropa pagabhjuschu gadu fimtena 30. un 40. gados. Te sehrgas upuri bija til mitstgi, dseedetaja medizina israh-dijas til nespehjiga, la sabedrista ischelis neaprafstamas is-baites un taifni ais paschusturas, pahschistahweschanas dshwas wispirms pilsehtu waldes un tad ari walstju waldbibas sahla meslet peh3 ziteem lidhselkeem zihna pret til breefimigam sehrgam.

Pirma, tusa eeweda wispahreju aiffardshbas lahtibus pret sehrgam bija Anglija. Kai gan abrhneezista sinatne toreis wehl nebija ishti stahdriba par lipigo slimibu zehloweem un to isplahtrichanos weidu, tatschu sanitara darbiba Anglijsa tuhlin usnehma pareisu wisseenu: wina peegreesa wehribu tai a p k a r t e i, lahda dshw3o zilwees un raudshija padarit to weseligatu. Tapeh3 sahla ar drenaschu fufinat semi, is-lahot wozus uhdens wadus un wilt jaunus, gahdat asrei pee malas wisabus puhstoschus attritumus, bruet eelas un turet las allasch tihros u. t. t. Bdewa ari lizumus par to, la jelt namus, zil gaischas taift wisas telpas un zil daud3 eedsh-wotaju tanis mitinat.

Wifa schee lidhsekti nepalifa bes sawa eespaida: mirsiba Anglijsa manami ween gahja majuma, ispaschi mirsiba no sabedristi wisahtralam slimibam, la peem. wehdera tifa. Peh3 sanitaru lidhsektu eeweschanas 21 angli pilsehta mir-siba no wehdera tifa nokritufe pat wairaf neta par puf.

Schee Anglijas panahstumi dewa eerofnajumus Giropas zeetsemei. Un te zetu us isho apfinigo sabedristo higieenu gatawoja wairaku slawenu pehnneeku sinatnisee: darbi un at-radumji. Ta Bettenkofera a wina skolneeku nopolni Wahjia, P a s t e r a Franzijsa un tahlat S c h a b a -Bakteriolo-gifsee pehtijumi Wahjia. Ko weens pat Bettenkofers ir pa-nah3is, wajaga buht wispahr sinamam. Minchene agraf bija pilsehta, kuri ne bes eemesta tureja par toti slimigu un tura wehdere tifs gandrihs it nefad nemitejas. Un togad ar wina3 semes un uhdens tihrischane peh3 Bettenkofera sistemas, Minchene ir ishti weseliga pilsehta, ispaschi wehdere tifa fina. 80. gados tur no 100,000 eedshwotajeem mira 1 ar wehdere tifu 225 gada, bet peh3 sanitaru reformu eeweschanas 80. gados wair3 titai 10. Danzig3 tas pais staitis notrita no 130 us 6, Frankfurt3 pee Mainas no 110 (70. gados) us 5 (1893. g.), Berlin3 no 1858.—1875. g. eeweda uhdens wa-dus ar labu dferam3 uhdenti un mirsiba no wehdere tifa krita pa scho laiku no 44 us 25 (no il 1000 miruschueem); bet kad peh3 1876. gada eeweda ari lanalischuju attritu-meem, tad minetais staitis nogahja leja 1890. g. lidh 4. Zogad Berlini tifa sehrgas ir jau pilnigi swheschas.

Peedshwotumi ir mah3ijuschai, la wispahrejes sanitaree lidhsekti, la apgabdashchana ar labu dferamudenti, netidrumu notofschana, dshwolkis labofschana u. z. ir neween tabs zihnas eerojis pret wehdere tifu, bet wispahrim uslabo eedshwotaju weselibas stahwosti un dara tos isfurigatus ari pret zitam

No eekschemes.

a) Walibis sias.

Sudraba medalas ar uzrakstu „par neapvainotu deenestu” isplinjusees: Balmeeras aprinka polizija: vradnik Anshs Namatehvs, Nikolajs Ragains un Balmeeras pilsetas gorodowoi Karlis Sufa un Karlis Lapsa; un Zehsu aprinka polizija — vradniks Sprhjis Raksinsch.

Konzeļijas. Widsemes gubernatora funkcijās: Brandtu mahjās Jabnins Nedram eerihlot augstbūvnieks un lironades līgatowotawu un Dsbeenas muishā atronomo lauku apteeku winas ihpascheekam Georgam Konradijam pahredot apteefora palihgam Arnoldam Wihstainam.

Jann-Salazes Sadraudzīgās beedribas statutus eekschleetu ministrs apstiprinajis š. g. 22. aprīlī.

Peterburgas abriņu sawstarpējās palihdsības beedribas Widsemes nodalī apstiprināti atraitau un bahriņu palihdsības safes statuti.

b) Baltijas notikumi.

Rigas aprinka preekschneeka II. ezirtna jaunatās politiskās, eewehrodams to apstahli, ka tam peenahskas dauts subdsības, ka gandrīš wibur suni bes uspurneem lobi neefem un brauzejeem reedami usbruhlot, beedejot zilwekus un zirgus, nodarot postu, fewischi trauje, tā nesen Murnišču pagastā, lapeh, lai sabedribu aifargatu no nemeera un nesaimes gabijumeem, muishču un pagastu polizijam teel usdōts raubstees uf to, lai turpmat suni ihpascheeki tos bes uspurneem uf lauku nelaisi se wodarū pee ap 5 p. gara strika peefetus. Ja labds šo noteikumu neeewehrotu, tad par to protokolēts sahahtams, kas komisarom nododams, lai nepaflaugos sauktu pee likumigas atbildības peh sōda likuma 29. panta noteikuma. — No teelā dōubsumā eeahskascheem rasteem esot isredjams, ka daschās muishču polizijas, atteezotees uf pog. nodostu peehshchānu un pamehstu isneegschānu, neispidot administratiwo un teesu eestahschānu usdeiwumus, lapehje zētoees teela sarastishchānās, no nosēschānās teetas zēschot, zētoees pahpratumi, kas nereti peenemot nepatishamu raksturu, lapehje muishču polizijam turpmat teel usdōts ar teelatu ruhpihu un hēdību amatu peenahsumus ispidit, pee pamehsta isneegschānās rihotoees peh trim. lit. 57, 58 un 99, jeb žiw. lit. 62—66. panta noteikumeem.

Rigas aprinka preekschneeks ar žirkularu dara sinomu, ka pehje jubileetu ministrijās nolehduma, schini wafarā Widsemes jubemalā tiks idariti hdrograstiti darbi, lapehje wagaista un muishču polizijam teel usdōts par šo pahsinot weetejeem eestahschotajam un kopā ar pehdejeem augstās waldības augsteem darbeneefem wifur darbu sekmēschānās dehl ispalihdsigēem buh: dōdot teem par atlihdību dshwotus, mitēkus preeksch lasaretu un shmejamu eewetofschānās, par noteiktu maksu dot laimu un zilweku palihdsību, apghadat mehrneeku partijas ar tofeem un malku pehje pastabwochām zenam, ar wahrdū safot, ispalihdsiet wifās wīnu wajaadsibās. Weije ar to weetejeem eestahschotajam japeekobina, lai tee ne labdā gabijumā shmjū nenonemtu, kas preeksch darba isliktas wāj nu uf semeš wāj uhdēna, ka ari lai tee nepirtu no apahschschinam — saldātem — kroma leetu. Jaques.

Rigas aprinki laiks jo projam pastahw auffs un stipri leetains, tā ka slapjās weitās semeš darbi pawifam neeepshjami. Ari agri, ap Turgeem, eestahschānās ausas un eestahschitee tartupeši dara ruhpes, jo tee aif pahreleeziga slapjuma un aulsuma nehdhst, bet galigi sabojajas. Rudsi gandrīh wifur bija labi pahpreemojuschi, bet aif mineteem nelabwehligēem laika apstahschēem, slapjās weitās nihzin isnihht. Agram pawafaram iuwajotees, dautsi saimneeki ar lopu barību neefopojās, bet tagad dautsi melle seenu pirt wāj aifneemtees, par birkowu seema maksā lihds 4 rbi. Lit slapju un aukstu pawoforu tikai wezje laudis atjerās. Jaques.

Zaunpileschi swebideen, 25. aprīlī ar leelu weenpahrtību un lihdsību saehma jauno muishchās ihpascheeku latweeti S. Igu, kura pagobinofschānā bija uszēti 6 goda wāhtri. Bihjchānās muishchās ihpascheeks ari pagastam darhjis dauts laba, wifsch dēwis ari tuhstotah rubtus preeksch nabagu pahwērsmes kuhwes. J—s.

Abrišču mahzitajs eewedis teijamu parafchu: balas eepotet eestahschameem jaunefem un jaunawam. Refen schejeenes Dsbeechānās beedriba beedribās telpās Sarlanom Krustam par labu sarihhota teatra israhdi, ar weesigu sadshwi un Amoru pastu. „Raulības likumu” 4 zehleenu lugas israhde noriteja deefgan glūdi. — W. S. mahjās saimneeku labds nosēschneeks, to nolaut gribēdams, ar dunji deefgan wahgrigi falnos eewainojis. — Ar labām sekmēm sche darbojas Semfopības beedriba, kura bes berigām teoretishām pamahzibām, beedreem atnes dautsi materialu labumu, gan pee teelā dauts dūmā mahsliigo mehflu eepirfchānās, tā ari pee semfopības rihfu eegahdaschānās. — Iga gada rudeat starp teem beedreem, kuz lihds tam laitam beedru naudu bija nomahsajuschī, islofeja ischētrās tihrafinu bulshschās. J—s.

No Westēnas. Seemas sehja pee mums ir pahpreemofuse labi, bet ar pawafara sehjam nesahdi negrib weitees. Laiks pastahwigi ir wehšs un lihst leetus, tā ka naw eepshjams lauts kahrtigi apstahdat, ne ari eeseht. No 8. uf 9. maju bija tik auffs, ka seme bija safafuse un sneegs nahja teelā mehra. Sneegs nenofusa wifū deenu. Semfopi behdigi raugas nahfotnē: Deewis sin, kahda buhš schi wafara! Akminajs.

No Skujenes. Schejeenes tirgū 12. aprīlī notika teelista dferchāna un laushchānās, pee kom kahdu D. kuhres waroni gandrīh nahwigi peekahwa. Ari weetejais mahzitajs — Kaspāri Igs, 25. aprīlī jaunās meitas eestahschot, schēlojās par dferchānās netikuma peenemschānos, kuzom laudis pahodotees ari pehje swebhā wafarina haudischānās, wifsch usstahjās ari pret dferchānās parafchu pehje jaunawu eestahschānās. Jaunās meitas preeksch Sarlanā Krusta seebjuschas 4 rbi. 20 lap. J—s.

No Zeļinu un apkahrtneš. Zehsis 20. aprīlī tika noturets teelais gada tirgus, uf kura fewischi dauts bija sawēfš lopy un zuhlu; lopy zenas bija augstās, bet zuhlu semas. Tirgus bija bogāts ari ar daschadeem balaganeem un shhu leetu pahrdewejeem un safnu dahrsu sehllu tirgotā-

jeem. Zehsis paleel par dahrsneezības pilsetu: dautsee dahrsneeki teelā mehra nodarbojas ar safnu dahrsu un wuku stahdu aubfeschānu. Smeekligi lehti tee pahredot ishabas wuku stahbus — yobos eeadstetis — 10 lap. par wodu, par kahdeem stahdeem Rīgā jamahsā 75 kap. gabalā. Pilsetas apkahrtne seme atrodas taltu-spradschu-afamini, ar kuru laushchānu, apstahdaschānu un deefinofschānu nodarbojas wairaf gruntneeku. J—s.

No Balmeeras. Ar šo Widsemes kurlmeho skolofschānās beedribās waldeš usdeiwumā šinju, ka nahfotshā semestra sadkumā 2. augustā, Balmeeras kurlmeho skolā usnemis jaunus skolneekus. Weeteitumus schai skolneeku usufneemschānāi peenemu lihds 1. augustam. Katrom behnrom skolā eestahjotees japeenes: 1) wejuma shme; 2) batu shme; 3) abriša opleeziba, kas isfafa, labds wina meefas un gara wesehības stahwotis, un 4) apleeziba par to, kura pertona wāj eestahde usnemas wina apghadību pa skolās laiku. Kurlmeho behru wegafeem un apghadneefem ar šo ihpaschi apghadīnu, ka wisnoderigatais laiks preeksch eestahschānās kurlmeho skolā ir wezumš no 8. lihds 11. dshwēs gadam. Kas tadeht nodomojis nodot sawu behrnu skolā, lai nelawejas to darit schai laikā; jo wegotas behrnus usnemas tital isnehmumu atgadlhumōš.

W. Schwede,

Balmeeras kurlmeho skolās preekschneeks.

Balmeera, majā 1904. g.

No Leepkaines-Osolem. Tagad pee mums ir manama dshwa rofiba. Kur tik stātees, tur redsi, ka zehrt un tehch, kal un plehch. Ar muhra un duhwmaterialu pilditi rati dōdas uf wagaistama pusi. Jo pee weetejā wagaista nama labds pahri fēmis solus atitatu pee tā sauzamā pasta zela, teel zelta jauņa materialprehchu tirgotawa. Ta muhsu apkahrtnei nekis leelu swebhibu. Jo jaunais tirgotajs buhshot uspirtu no apkahrtneem saimneefem wifus laustrahojumus, zaur to jaunās tirgotawas darbiba tiks pagelta. Apkahrtne teel zeltos ari wehī zitas tahdas pat tirgotawas. Ar wahrdū safot, tirgotawas aug tā sehnes pee wezeem zehmeem. J. P.

No Ilzenes. Swebideen, 2. majā Ilzenes muishchās krogā „duhra waroni” ismehdinajuschī sawus sephus laujotees. Daschs labš starp teem esot dabujis ihfen kreetnās galwas sadpes, tā ka teelot to peeminet. — Ari sagti muhs schogad wairaf apjeemo nekā agratos gados, it fewischi teel islaustās sehhtis, isagtas drehbes un ehdamas leetas. — Tā ta mums, isneegschēem, wispah nemot ir wairaf lihdsena seme, slopija pawafara deht sehju stipri aifstawejušes. Ari rudsi, lai gan bij labi pahpreemojuschi, sahht pamafitim isnihht, tā rahdas, no slapjuma. M—s.

No Wilszes. Gaibitais pawafaris ir atnahjis. No sakhuma tas dewa zerības uf šitu jauku laiku un semfopi zaudhjis preeta un zerību wīni. Bet tagad daschs labš jautā „tas nu buhš?” Seemas sehjas pahpreemoja labi. Bet zaur pahstahwigo leetu naw gandrīh nemas eepshjams tikt uf lauku un rihfoees uf wafaraju sehchānu. Bes tam ari jahaidas par seemas sehju, jo ta paglāhan sahht bojatees, pastahwiga leeta un aulsa laika dehl. — Wifās malās sahht darbotees wairaf topejeem spehšeem: dibina daschadas beedribās, sarihho preekschschajumus u. t. t. Bet pee mums Wihze no wifa ta nekā. Tikai tā isfehnumus Wihzes sabedribā minams Blankfeldes pagasta skolās skolotajs Janahschewa Igs. Tas sakhjis pulzet ap fewi žentigatos schejeenes jauneeschus, nodibinādams sawu dsebarāju fori. Bet wāj ar to jau sadshwi buhtu deefgan darit? Gallus.

No Laudonas-Odsēnas. Bes darba, žentības un pareijas imanas semfopis schinis laikos newarot pahrahwet. Schais robechās slingri semfopim jaeturās, lai spehtu islopt sawos drumās, žentees pazelt labshjību. Ka pawafara pludbi pludst pahrlaukem aifnēsdami seemas ledū, tapat mehs jubtam pawafara atnahschānu, bet tas mums rahda postu, leetus un leetus un reifem pat sneegs. Abriumi pahrlahtri baltu uhdēni, neteel nebs arts nebs sehst, ko gan lai do-najam par nahfotni. Gruhri top ar hēdi nosfototees uhdēna pilnos loufus. Bet tam wifam par spidit swebideenas un swebhhu deenas pawafam ar dferchānu. Sewischi japeemin, ka teelā schuhpofschāna noteel swebideenas weetejā „Aser” krogā, kur schuhpu drahlshchi mehdi sawahhtees un tad jauri usdshwot. No žitām malam nahht šinujumi par dahwinajumeem lora wajaadsibām, Sarlanam Krustam par labu. Ari mums ruhš kareiwju listenis, tapehje sneedham katris sawu artawu. Klemesters.

No Wez-Gulbenes. Nu jau pahra mehneschu, lamehr te plosās scharahschs un dferitis, prahtdams fewischi dauts upuru starp behrneem. Šo slimbū deht ari daschās skolās skolās gaita šipri ween tika žanzeta. Weetejā piuhenu draudfēs skolā, pehje ligas gaidischānās teelas pirmā skolotaja jautajums reif nolahrtots, jo schinis deenas jau pagahjuschā gabā eewehletais skolotajs Schlipsne Igs te stahjās darbā. —X

No Jaun-Gulbenes. Šah gada 7. aprīlī weete-neeku pulks pahrrunaja jautajumu par magastinas labības pahrwēschānu naudā. Weenojās uf sefotchu: tā ka wagaista wida atrodas dshelsta slahja un tā ka tagadejais magastinas labības trahjums neapmeerina pagastu eemihneeku prahtbas, tad labakais labību ispahredot resp. pahrwēdēt naudā. Šoh pawafar laudis brauja ar sirgeem uf magastinu pehje labības, rubeni to aifnesis kahjam, la i nemanis. Un ja jau ari nebuhtu nospreestis magastinas labību ispahredot, tad jau nefin ko rudent atbehtu, jo pawafars nemaj nerahda, ka buhš aifnehmuma ko atbeht. Garmatis.

No Madlinas draudfēs. Muhsu mahjās behrnu mahzības stahwotish naw netahds ipofschais, tā ka buhtu peegreeshchama wehriba winas pazeschānāi. Mahjās behrnus pee mums pahrlaufina weetejais mahzitajs weenreis gadā. — Lai mahjās mahzību stahwotli pazeltu, tad schijs draudfēs katrā wagaistā buhtu eemedama mahjās behrnu mahzības kahrtiba, kahda walda daschās kaiminu draudfēs un wagaistos: mahjās behrni buhtu pahrlaufschinami zaur no mahzitaiza preeksch tam eezelteem behrnu pahrlaufschinatajeem weenu reifi katrā mehnefi. Šah rihfojotees muhsu mafee, muhsu nahšanā paaudje eestahchos skolās jau labi uf tam sagatawojuschēes, ne tital lahschānā ween, bet ari tapat žitos mahzību preekschmetos. Zaur šo behrneem skolā eestahjotees buhtu

pamafam wīnu gara redfes aplōks jo eewehrojāni paplahschinats. Kamehr tagad neteti noteel, ka skolā nowed behrnus, kas neprot pat shmes un zaur to behrneem, tā ari skolotajeem leelu teelās gruhribās. Jaeeewehro ari tas, ka mums skolā tuhliu ar pirmo nedēhu behrneem jamahza ari kreemu waloda un tapat ari wifū žiti mahzību preekschmeti, tur tad preeksch lasti mahzichānās arleel mas laika. Nereti jahfird ari skolotajeem nedibināti pahrmētumi no behrnu wegafeem un žiteem, ka skolenam skolā esot mas sehmes bijis.

Mahkonis.

No Walfas aprinka. Aprinka preekschneeks dara wīnam padotā aprinka eestahschotajus usmanigus uf bhstamo lopy febrgu (Sibirijas mehri), kura parahdhjusēs wairaf Turjewas aprinka mahjās.

No Suzeemescheem (Katrinas draudfē). Tagad pee deenesneefem ir eewesufēs toti slihta eerascha, proti: deenastneeku teelā dafa mehds faderet pee wairafeem saimneefem, sanemt pa rublam, jeb tā nu katris prot ismahnit un islughtees rotas naudas; bet deenesā neefstahjās ne pee weena; daschi paleel par wafineefem, bet dautsi šoh ir tabdu, kuz isnem no wagaista waldeš pahst un aifeet uf Rīgu. Tā nupat preeksch Turgeem no schejeenes aifšejoja labdas 4 glumēs uf Rīgu. — Ka schee Rīgās aifgahjeit stahhija, tad jau par pahstahgahschānos un palozichānos pa Daugawas malu dabujot mafafais rubli par deenu un tur tad nu wehl to peknu un labumu wahrdos isstehlot un isstelt, kad tik eeteelot labdā fabrikā. Nupat aprika mehnescha beigās buhshot atwehrtēes wairafas fabrikas, kuzās wajaot dauts zilweku. Dauts esot tahdu fabritu, kuzās lihds schim biuhschās aifwehrtas, bet tagad jau esot atwehrtas un tur truhstot dauts stahhneeku. Šeh aifgahjeit muhnaja laudis eet uf Rīgu un stahhija dauts labumus. Semneeki eewedot katrā laikā papilnam hhtarās, sofs, pihlēs, jahlus u. t. t., kuzas dabujot no wīneem pirtu par smeekla naudu, jo neweens wīneem tik dauts nemahsajot, zil tee prasa. Kas tagad gan esot uf laukeem par dshwi. Sem art, labību pšant un kait, tihraus wehrgu darbs, bet Rīgā — kungs kas kungs, staigā eefšinu kalli, truhstis ismetis. Tagadeje awišču drihdinajumi par dshwotku un darba truhkumu, par dahrgo usturu un apgehru, esot tihri neeki, fantahstas un blesnas; to tital awišču kungi fahmā ar agrati no laukeem eegahjuscheem pilsetmeefem awišes rakstot un teehojot, jo teem esot bailes, ka wīnu darbu un labo algu nenoaemot. Daschi sche wehgināia teem eestahschit, ka tas deemshchēl esot gan pateekiba, ka Rīgā truhstlot darba un dshwotku, bet tee uf tahdam eecunam pahmehchān un sahja: „darba un dshwotku Rīgā netruhtst un juhs to neweens neehdišjeet swebhhu deenā, ko mehš ehdshā katrā deenā.” A. B.

No Emburgas. 1. majā weetejai Krauh un Widewu lasēi bij isfinota generalpaulje, deht direktora wehleschānās nelaiša P. Wenderga weetā. Tā ka uf pirmo nebhj beedri eeradufschēes peeteekofschā skaitā, tad atlika uf 8. majū. Wispirms par pauljes wadoni iswehjeja direktori P. Verchi, tad sahba balotet. Zaur baloteschānu tika eewehlēts Stihweris Weenis ar 47 balēm pret 37. Eewehrojams schini wehleschānā tas, ka pirmo reifi schajā beedribā titalam pee baloteschānās, pee kuzas lehti wehšchus newareja peedabuht. Lihds puse wehleschānu bij parahst isbarit zaur bhauščānu, kura wifū stiprakl bhahwa, ta bij uswarejuse. Tā tad waram teikt tagad, eam spehruschī soli uf preeksch. Gøderts.

No Anneneefem (Rusēmē). Muhsu apkahrtne ar sehchānu toti mahji sehmesjas, pastahwīgais teelus padara to pawifam neeepshjōnu — nepaeet gandrīh neweena deena bes teelus gahseeneem. Semfopja waigs gan newar buht nelahds apmeerinoschais raugotees uf neshdewigo sehjas laiku. Ari preeksch Turgu — sehja, ka: šini, sehjas un j. wehl nežel sawu galwu is semeš mahmutas sehpija. Jo tagadejam aulstam un slapjam laitam pastahwot ta seme fatruhd, tamdeht ari ka apahschemes dasas wehl ir pilnigi slapjās. Schahds pawafaris padaris dascham labam semfopim leelu robu eedomajotees rudens piuhju. Esmu daschus dhredejis runajam, ka ausās nepawifam neubuhshot wairs sehjt, jo preeksch tam esot par wehlu. Zeescham behdigs pawafaris preeksch mums laufschimeefem. Turpreti seemas sehja ir no tagadejā teelus kreetni saehhmufēs un apmeerina pilnigi katra semfopja prahtumus. Zerešim uf preekschu isdewigalu laiku preeksch meeschu sehjas un aubsetigu un isdewigu garatu rudenti preeksch wafarejas nowahschānās. K. Masmuischnoeks.

Zaunelgawas aprinka pilsetu un wagaista waldeem no Rusēmēs gubernatora kunga peefuhrits pahnojums, ka šah maja mehnescha beigās un junija sadkumā azu abriš Dr. med. G. Reinharda Igs apzesos Zaunelgawas aprinki, lai ismekletu un registretu schā aprinka alšos (ari tahdus, kas tital uf weenu ozi ween alsi). Par ismekleeschānu neuhš nelas jamahsā. Dr. Reinharda Igs isdara šo darbu fahstā ar Kelsareenes Marijas Aleschandrownas nereschigo kuzatoriju, un schai ismekleeschānāi buhš teelš swars preeksch atlihas zehlonu un lipigu azu slimbū ispehtischānās un apwarofschānās muhsu dhimtenē. Tahdā paschā labrija jau kahrtis eewehrojams materials Grobinas, Aisputes, Wentspils, Kuldigas un Lutuma aprinki. Dr. Reinharda Igs eeadisees schahdos wagaista namos: Līndes 20. majā, Balles 21. majā, Eshberges 22. majā (turp apstihoti ari Mehmeles wagaista eef.); Neretas 23. majā, Eišschu 24. majā (turp apstihoti ari Wifsmuischās un Leel-Sufesjas wagaista eef.); Saulas 25. m., Eshgrahwes 26. majā, Birschu muishchās 27. majā, Zehlabmeekā 29. majā (turp apstihoti ari Saleneeschu pag. eef.); Dignajas 31. majā, Weseenas 1. junijā, Sehrlis 2. majā (turp apstihoti ari Wihgantes pag. eef.); Sunafšes 3. junijā, (turp apstihoti ari Warendrotas pag. eef.); Sezes 4. junijā, Zaunelgawā 5. junijā.

c) No žitām kreewijas pusēm.

No Wīnas. Neaprobechota drihdība jemes pirtschānās siā. Rā sinams, Polhā un reetumu gubernās semi bija drihw par dhimtu pirtu tital kreemu tautības un pareishjigeem semneefem. Tagad, ka „Wīn. Westn.” raksta, semfopības un domeņu ministrija schahbu aprobechojumu semeš pirtschānās siā atzhelufe. Kahds domeņu waldeš preekschneeks no reetrumu gubernam

Sabbatus ar salmu wihssem, tikslihs sabbati saht winam speest un kara spehls wais nespelj maršet. Seemas karā Korejā labjas protams wajabseja fargat pret aulsumu un tadeht kreetni sabbati tur bija nepegeeshami. Rā sirots, tad japoni gahjeenos pee Jalu upes pateescham saubesuhschi daudf kauschu ar eewainotam labjam, bet ne tadeht, ka tee bija nehsjajuschi sabbatus, turpretim taisni aif ta eemesla, ka pat pa aifstinguscheem kalnu zefeem bija gahjuschi ar salmu wihssem. Sabbati jitati war buht par lamelli pat eiropeschu kara spehlam. Kee Loku zeeolshana eewemshanas, tur bija kott stahmi waimi, sabbatos kara spehls nelahdi pa scheem waiheem nebuhtu spehls uslahpt. Rahda japanu saussems kara spehla nodafa turpretim ihfi un ahtri norahwa sabbatus un tikpat ka pehriti schee laudis usrahpas augscha pa stahwajeem waiheem.

Jauus japanu aifnehmums.

Rā telegrafs no Lottjas sino, tad notikuschas wairatas farunas starp ministreem, wejeem walstis wihsreem un bankereem, pee lam pehdejee peenehmuschis nosajijumms, sem lahdeem isdarit jauu tautas aifnehmumu 100 miljonu jenu leelumā. Aifnehmums tikschiot islaisis ar kursu ar 92 proz., nekischot 5 proz. gada rentes un tikschiot atmalsais 7 gadoss.

Kreewi japanu gubshiba.

Awifei „Rus“ telegrafe no Laojanas par to, jif apbrinojami zilwezigi japani issturotees pret sagubshiteem kreeweem. Laojanā eeraduschees diwi weegli eewainoti kreewu saldati, kuras Trentschenas laujā japani sagubshijuschis un kureem wehlati laimejees isbehgt no japanu gubshibas. Zee tad ari paslahstijuschis, jif sagubshiteem labi esot pee japaneem. Par wisu teesot labi gahdais un eewajnotoss kreewus aplopiot us labalo. Winu aplopijochanu pahrsinot pa daiai paschu kreewu ahrtis — Schwejees, kureschi ari tai pascha laujā sagubshitis. Japoni solstuschees to drihschi gllaisi swabadu un subitit atpakal pee kreewu armijas, tikslihs eewainoto kreewu wehseiba buhschiot kuruwe daudf mas labala. Ari ehshanas siua japoni usneemat kreewus newis ka sawus gubshetas, bet ka labe jaimneess mihsus weesus. Eā la kreewi ar japanu baribu nari eeraduschis, tad preefschi teem japoni wahrot ih-paschus ehdeenus pehje kreewu eerasham, pee lam sagubshitee kreewu ofizeeri peeliksi wahritajeem par usraugeem, lai tee wahritajus pahrauga, ka wisf ari pateesiba teel sagatanois tā, ka tas kreewu jilwekam wajadfigs. Pahrehsgheschee stahla ari, ka no japanu gubshibas isbehgt neesot greubta leeta, jo japoni gubshetas nebuht tik aplam stingri neustragot un paschi usstragi beechi leetotees meerigi us awfi. Tai japonu pulkā, no kura isbehghuschi schee diwi kreewi, esot ap 450 sagubshiti eewainotu kreewu.

No ahrtsement.

Spanija Marokā.

Karalistsas spaneschu geografliskas beedribas preefshilumim par Spanijas interesem un zenteeneem Marokā tublit pehje eefneegshanas ministrijas presidentam nodoti atklastibai. Rāstis fastahdiis loti objektivi, bet lahdeem pahrsiphjeumeem. Ellai weenā leetā geograflisā beedriba, scheet, eet sawas jeribas par talsu, usstahbdama prastijumu, ka Spanijai tapretoss wisadeem ihdselkeem, ja Franzija, waj labda jita walstis eedomatos isnhjimat spaneschu eespaidu Marokā. Spanijai schai siua gan buhs japeelahijas pret Franziju, kuras waldbiba, apsinadamas sawu watu, warbuht tik tahdā gahjumā jif nejit peelahypees, ja spanija arpaschis lotoss apstahfoss aifstahwet frantschu kulturas usnehmumus Marokā, weenalga waj nu tee noteel meera jefa, waj ar waras ihdselkeem. Franzijai protams buhtu wispatihlami, ja ta waretu peedabuht Spaniju, ka pehdeja dod jilwekus un ihdselkus, lai frantschi pehje paharita darba waretu eewahlt augtus. Spanija tapehje buhtu prahtigala apmeerinadamas ar masal nekā usmeetees nest leelus upurus, turi buhs neishbegami, jo marokaneeschis nelap-prahst jeech frantschu usspeeje aifstahdsibu un pee pirmās ih-dewibas war pret to fazeltees.

Geografliskas beedribas prastijumi nebuht naw netaisnigi; tee jau ari pa leelakai daiai nesatura neta jita tā to, to no-teiz Spanijas lihgumi ar Maroku. Naw tomehr teitks, ka Franzija, ja farunas par to teel eewaditas, to wisu tā peemem. Par lihgumu isphidichanu Franzijai gan nebuhtu nekās salams, bet ta ta Spanija prasa ari ostu Atlantijas juhras peekrasle un eewehrojumu semes paplaschinajumu pee Dentas, tad Franzija droshje ween grides schai siua labdu wahdu lihdsi runat. Pahrejee starpantistee prastijumi apmehtam schadbi: spaneschem dedamas ihdsfigas teesibas tā frantscheem semes kolonieschanas, tirdsneezibas un semes piteleschanas siua Marokā; spaneschem jadabū lihdsigi tirds-neezibas atweeglojumi, mitas un dshelzju tarifi, kohdas Franzija atweehlt angteem us angli-frantschu lihguma 2. un 3. pantu pamata; Franzijai noteikti jalskaidro, ta spaneschu waldbai un priwatam sabsedribam ir teesiba sameenot spaneschu ihpaschumus Marokas seemeju peekrasle zaur zefeem un dshelzjeem un buhwei sari lihjas us frantschu nodomato dshelzju starp Oranu, Elemzenu, Ujdu, Tazu, Fezu un Rabatu. Schos prastijumus geografliska beedriba eeslata par neatlahschameem, lai waretu jagaidit no spaneschu peederumos isdaranam reformam labdus prahtisus labumus. Atteezotees us reformam teel usstahditi schadbi preefshilumim: Meliā eerih-tojama tirdsneezibas osta un pee Kasarinu salam patwehresimes osta; Meliā atjelama ihwedumu mita us marokaneeschu prezem; Dseutā dibinama mitas noliktawa un schi pilsheta saweenojama ar Landischeru un Letuanu ar labeem lauku zeteem; sōda kolonijas atjelamas un aifshuhtitee wedamit atpakal us zeelemi; Meliā eewedama ziwilpahrwaldiba kara pahrwaldes weetā; atjelams aifseegums, ka marokaneeschi nedrihsst Meliā apmetees us dshwi; dibinamas stolas, stinnijas u. j. labdarigas eeslahdes u. t. t. Sōda kolonijas, kuras apmeti-nati leelatee noliedineeki, grih atgelt tapehje, ka schee samata-tee laudis datot laitigu eespaidu us eefshimtajee eefshiwotajeem un nosahdot to azis spaneschus siita gaismā. Galweno swaru gergrofliska beedriba teel us eefshimo eegubshimu moraliska siua. Starp jita ta prasa neween muhamedanu tijibas zeechamibu, bet pat tās apstahdsibu un latru religiofu

spaidu un propagandas atmeschanu. No stolas religijas mahziba pawisam isflehdsama un labdaribas eestahdem nedrihsst buht religioza notrahfa. Newar leeg, ka schee prastijumi nebuhtu humani un prahtigi, bet droshje parehsams, ka pret teem fazeltees spaneschu klerikali un tā ka ari spaneschu waldbiba stahw sem klerikalisma eespaiba, tad jafschabas waj tee ees zauri. Tahlat geografliska beedriba teel preefschi dibinat daudf weetas Marokā stolas, kuras blatus arabeschu walodai mahjamas ari eewehrojamas marokaneeschu isstohnes; farihtot wisada weida ekspedizijas pa Maroku, it ihpaschi tirdsneeziflas, lai modinatu marokanos interesi preefschi spaneschem, u. t. t. Rabi atshdama, ka wisf tās prasa leelus naudas ihdeewumus un ka spaneschu waldbai taisni to truhst, geografliska beedriba teel preefschi dibinat labdu leelu Marokas sabsedribu, kurai no waldbibas dedamas dahshabas preefschrozibas un ta pabalstama. Ja Spanija negribot us wiseem laiteem atstahtees no domam eegubt Marokā eespaidu, tad tai wajagot tublit un nahdsigi kertees pee mineto preefshilumu isphidichanas, jitati frantschi nemschiot galigi pahrswaru Marokā, lai gan marokani wispahrigi labal eerehsot spaneschus, nekā frantschus. Dsheds, waj spaneschu waldbiba jels tautas weetneekem preefschi geografliskas beedribas preefshilumus un wispahrigi tā ta schai jautajumā ihuresees.

Franzija. Presidents Lubē daschu ministru pawa-dibā dewees us Krafu us wingroschanas swhetkeem. Rahdai ofizeeru delegacijai tās isstahjees, ta armijas nodoshchanas sawai leelai un peenahkuma apstah augschot tai mehra, Eā tikschiot pa augstinats militarais deenesfa laiks. Us kara spehla stiprumu atklastotees wisas tās saweenibas un simpatijas, tahdas Franzija boudot lihdsi schim un kuras, lai winch zerot, us preefschu peeaugschiot wehl maikal. Atbildot us birgermeistera runu, kura bija norahdiis us Lubē zetojumu us Kreewiju un Angliju, presidentis isstahdroja, ka Franzijas apreja politika un winas meheki neesot groshjuschees. Wihi ministri esot sagrahbti no weenas un tās paschas juhias, proti, lai usstaretu m e e r u, nostiprinatu sabsedribas un draushibas faites, kuras weenojot Franziju ar Kreewiju, Angliju, Italiju un warbuht ari wehl ar jitu walstium. Schahdu darbu winch peereht-kinot republikai par godu un ari winch tam esot seedohtis wihus sawus spehstus.

Wahzija. Werlines tirdsneezibas kamera noturejuse starpantistlu kongresu preefschi ruhneezibas teesibu apfargaschanas. Kongresa farihtotaji dewuschis meelatu, pee kura Parises tirdsneezibas kameras presidentis Legrandis turejis runu, kura usleelijis Werlines tirdsneezibas kameru. Franzija pehdeje flamejot ta liberalisma un neatkribas deht, pee tirdsneezibas nolihgumu asjauoschanas, zaur to Wahzijas jaim-neeziba leelisti usplankuse. Ari Parises tirdsneezibas kamera aifween aifstahwejuse domas, ka tirdsneezibas nolihgumi waja-dfigi, lai atihstiteos starpantistika tirdsneeziba. Zee masinot nodoktus, turi lowejot diwu tautu satifim. Ari Wines tirdsneezibas kameras presidentis Mareseh sawā runā aif-nehmis tirdsneezibu kameru atihstibu un winu usde-wumms.

Austro-Ungarija. Starp slowateem fazehuse leelu usstantumu Peshchias parlamenta lozelta un slowaku patriota Franzja Wefelowisla nofodichana zaur Breeburgas apelazijas teesu us weenu gadu zettuma un 1000 kronam teesu ihde-wummu. Winch apwainots par to, ta fastahbdijis slowakus pret „madjaru tautu“. Rā siams, tad slowateem teesiba ihwehlet Peshchies parlamentā sawus deputatus. Lihdsi 1903. gadam wineem tomehr nebija ideweess eedabuht parlamentā ne weena weeniga no sawas tautas landibateem. Mahjaru waldbibas eerehdni pahstahwigi usstahbdija slowaku apgabalos par landibateem madjarus, schidus waj pahmadjarisejuschos slowakus un ihweda winu landidaturu zauri gan ar waru, gan zaur bahu uspirschichanu un dahshadeem ziteem lihdsel-keem. Pee katram wehleschanam notika sabursmes, kuras nobeidais ar nogalinatēem un eewainoteem un kurām sefoja teesas ihmesleschanas un spreedumi, kas uslika wainigajeem gan naudas jodu, gan eeslodzijs tos zettumā u. t. t. 1903. g. wehleschanas slowateem ihdewas ihdabuht zauri par parla-menta lozelli sawas tautas landidatu Wefelowistu. Wehleschanas, neraugot us dahshadeem madjaru trauzejumeem, bija noritejuschas lahtrigi un Wefelowistis eestahdjās parlamentā tā pilnteehsigs lozellis. Wet saweem wehletajeem winch tureja tā to sawajanto programas runu, kura nodereja par pamatu wina apjuhdsibai, ta tas mufnajsis slowakus pret madjaru tautu. Pirmā instanje Nitra juhdsibu zauri stahijuse Wefelowistu attaisnoja, atrahdamā wina runā gan apwaino-jumus pret madjaru waldbibu, bet newis pret tautu. Pehje Austrijas lihneem no parlamenta deputa-teem un landibateem teesiba par waldbibu isstahjees. Sewijschi eewehribu fazel aplahstlis, ka Peshchias parlaments wispahri aifstahw teesibu, ka wina lozelli par sawam runam titlu zaur teeam fōditi, tagad Wefelowiska gahjumā tas bijis pilnigi weenis prahtis ar teesas spreedumu.

Anglija. Apstahski Tibetā, tā „Wald. W.“ raksta, paleel armeem kamali. Anglu waldbai, kura usnehmusis juhiti us Tibetu 10,000 wihrus, ir eemeslis baiditees par schā pulka likteni. Schim pulkam turklahst wehl greubti isphidamais ihdeewums noluhst lihdsi Behasai. Pehje Londā dabuhtām siam, tibeteeschi angteem nopeetni pretostees. Wini apdraudē angli satifimes liniju un schai noluhl ir eerih-tojuschi stipras pozijas par kreif angteem. Tagad jau ir skaidri siams, ka tibeteescheem ir ihdeweess aifskuh angteem aif muguras, tur tee schad un tad usbruht kara turjeereem, patenlam un neleelam kara spehla nodatam. Eā ka tibetee-scheem skaitā ir pahrspehls, tad toti war buht, ta tee no-greesh angteem atpakal zetu. Tad angli stahwollis buhs loti greubts. Anglu apfahschnam lards Bersejs jau isstahdroja, ka tagad newarot buht ne runas par isstahschanu meera jeta, jo tibeteeschi esot us wiseem preefshilumeem eesahst farunas, atihdejuschi ar nahdigam rihzibam. Pahschā Anglijā ari eebrukums Tibetā naw usneemts ar peekrischanu, „Meera liga“ jau waldbai ir eefshijuse pret to protestu; siantschu aprindās daudf spreedelē par waldbibas noluhstu tublit stipru ekspedizijas pulku, bet sajuhsimibas preefschi tam truhst. Wihi wehl toti labi atgeras Somali semes ekspedi-zijas wehsturi. Rad us tureeni tika isjuhitis angli ekspedi-

zijas pulks, waldbiba domaja, ka ar nullā war pahra nedesās ihdaritees. Kara plans bija fastahdiis loti weentahrichi un pahrelezinofichi: weens pulks eet no seemeeteem us deenwidēem, otrs no deenwidēem us seemeeteem, bet trakajam nullā wajag eekuhit starp scheem abeem pulkeem, kuhgees schehlasitibu un palikt par angli wangeneeku. Jsheniā leeta ihnaha jitada. Nullā wangos nekrita, bet angli ihbrauktajās un ihgahjās daudf pa Somali semi winu melledami un pehje lahda gada nolehma, ka nullā jau esot til satreekis, ka winam patal dshitees naw wehrits. Meheks tomehr naw safneegts; nullā naw samangots un nefin lahds gals ar winu buhs. Step-tiki domā, ka ekspedizija Tibetā neishdoschotees labal, ja ne silitat.

Italija. Pehje italeeschu isstehochanas komiijas siam 1903. gadā ihzetotaju stahs par Gemmas, Neapeles, Baler-mas un Awas oftam istahija 275,339 personas. Leelākā data no tam, proti 222,703 dewās us Seemet-Amerikas Saweenotām Walstim; 40,501 dewās us Plata walstim, 10,876 us Brasiliju. 1902. gadā isstehojuschis 252,234 ita-leeschu, tā tad ihzetotaju stahs pehdeja gadā par lahdam 23,000 galwam peeadsis.

Turcija. Rā greeku waldbiba ofiziali siuo, tad Smirnas gubernators Kiamils pahcha tureenes greeku konsular pahrsinim Papageorgiadifam pasinojis, ka leelwesies greeku waldbibas preefshilumim, lai schimbrishcham netittu eewahltis stihdigais ruhneezibas nodoklis atneis lihdsi kildas jautajuma galejai isstahschanai. Kiamilam pascha tadeht usdoti, ruhpetees, ka nodokli tuhdat titu pe-dshiti, bet winch tomehr wehl attaujot 14 deenas laiku. Ja schis laiks buhschiot notejejis bes lahdeem panahstumeem, tad winch lahdeem greekeem, kuri nebuhschiot samafschuschis, no-stahdschiot pee weikalu durwin fargus, lai tee nelahsch pee wineem eelshā pitzejus.

Bulgarija. Kamehr waldbibas prees organi, it se-wischki ferbu awises, mehgina peebot karala Petera satif-schanai ar knazu Ferdinandu eewehrojumu nosihni, eeradshidami scho notikumim pat par Serbijas un Bulgarijas sabsedribas sahniun, Bulgaru oposizijas awises abu kaimiun walstiu un radneezifto tautu waldeeku sanahschana eestah-tama pilnigi tā weentahrichs gahjums un etikeres parah-dijums. Eā peemehtam awise „Mir“, dibinadamas us pama-tigam siam, apgalwo, ka abām waldbam un winu ministriu nebijas Nischā nekahdu farunu un peeshimē, ka runas, kuras karalis Peteris imainijis ar knazu Ferdinandu, bijuschis titai weentahrichi wehselebas usstahumi, un peebitis wehl sefoshcho: „Jau pahchas satifschanas apstahski tahdi, turi neatlauj domat, ka buhtu warejuse buht runa par to eewehrojumu. Wajag buht weenteesigam, lai tizetu, ka Bulgarijas knafs parahstis slepenu lihgumu pret Austro-Ungariju un pehje tam pat teeschi brauks us Austriju. Winē schimbrishcham jau doti apmeerinajuschis isstahdrojumi tiksah no bulgaru tā ari no ferbu puses.“ Neraugot us wisu pabalstichanu, ar lahdu knafs Ferdinands stute stambulowistu ministriju, kura tagad Bulgarijā walda, nebuht nebauda tautas leelakas datas sim-patiju, un tadeht jateras pee ahrtahrtjeem lihdselkeem, lai ussturetu winas autoritati.

Scha gadā pirmajā zetohtni eewehrots, ka leelisti anguschis Bulgarijas roschu elas un olu ihmedumi. Tai pahschā laika, tur 1903. gadā olu tita iswests 41 milj. gabali par 1,425 tuhstoscheem frantu, tur schogad ihweks wairaf nekā 56 milj. olu 2 milj. frantu wehritā. Roschu eka pehrngada pirmos trijos mehnechos ihweta par 370,000 frankteem, bet schogad jau par 551,000 frankteem. — Bul-garijā ar bulgaru siuoda atkauju isfludinata dahmanu lahschana preefschi Nilskas klostera islaboschanas, jo tas stipri zeeis zaur jemes trihi. Rā siams, tad schis klosteris dibinatā jau desmitā gadu siuntēti un tahdi tad tas ir weens no wiswejakeem pareistizigo klosterēem.

Teefleetu nodala.

Musknes dedshinaschanas prahwa isteesata Peter-burgas teesu palatā 10. majā. Teesu palata Nigas apgabal-teesas spreedumu pret wiseem trim apjuhdsiteem apshirina-juse. Apjuhdsetos palatā aifstahweja tee paschi adwokati, kas apgabalteesā. Rad aifstahws Grusenbergs sawā runā aif-nehma tauribas jautajumu (die nationale Frage), teesas preefschi-sehdetajs, tā „Düna-Bzg.“ siuo, to zeeschi noledja (wurde vom Präsidenten des Gerichtshofs energisch zurückgewiesen). — Sw. adw. pal. Grusenbergs pahrsuhds us senatu. J. Kr.

Teefleetu jautajumi un atbihes.

Abonentam Nr. 852. Uswahrdu pahrmainschana naw ihbarama zaur pagastteesu, bet luhgums jaeesneehs Nigas kameralpalatā; ismaksas naw pahrat leelas, bet wisf aifneem daudf laita; no redahijas lihdsstahdneeku puses tas naw ihbarams. —ns.

Abonentam Nr. 1072. Pehje sen eeweesuschas pahrschas wisur medibu teesibas teel semneekem leegtas, ari wisu lautu apfardshiba pret mescha kustoneem ir pehje likuma toti nepeeteekoscha; likumu nosajijumi nepilnigi un pa daiai taisni leeds latru apfardshibu. Wareet gan subdet muishas ihpaschneeku par nodarito stahdi, bet Zums japeerahda, ka meschakustoni waretu buht nahluschis titai no wina mescha, ka peem. jita mescha apfahrtne naw. Schabda lahribu buhtu pahrwarama titai zaur pahstahwigu winas aplatoschanu teesas jeta, lai nodibinajas jitada prahtika; bet semneekem sawu teesibu aifstahweeschana ismaka daudf naudas un tee to tad labal atstahj. Schahdas prahwas, ja ari teel pasaudetas apal-schejās teesas estahdes, wajadsetu ihwehst lihdsi galam augsche-jās teesas estahdes, un ja ween eespehjam Senatā zauri, tad waretu pahrwamtu panahst. Zums us to sehwikli laba ihde-wiba, tadeht ka esat sawas mahjas pilnigi isphiruschis, un tapehje kontraktā muishai naw wais medibu teesibas. —ns.

Hbrupes (torgi).

Nigas apgabalteesā pahros: 17. jul. R. Stalles n. Nigā, peeh. par. 2490 r., bip. par. 3000 rbl., wehri. 4000 r.

S. lapas puse.

No 20. maja lihd augusta beigam praktiskhu Semeros.

Dr. med. F. M. Berg.

Cobu slimneeku peenemšana latru deenu no plsi. 8-12 un 8-6.

J. Schneider, Reela Smilšu eelā 29.

Cobu ahristu L. Meerkalns runajams no plsi. 9-1 un no 4-6

Maršas eelā 9, df. 12, Reizroma namā.

Dr. I. Dolina, Dfendetaju patversme

Bajņis eelā Nr. 4a, pee Dfrenawu celas, usnem dfendetasas latru laifa.

Dihwoju tagad Suworowa eelā 8, pretim Wehrmana dahstam.

Cobu ahristu Late Weibel.

Runajama: no 9-1 un 4-6.

Poliklinika

ahdas un dfimane slimības, Riga, Schuhnu eelā Nr. 16, Starp žitu ismekleshana ar elektristu apgaismoshana, ahristshana ar elektristati.

Slimneekus peenemu latru deenu no plsi. 12-3 peh pusb.

S. Simons, ee shabdi dahrwaldofshs ahrist.

Stana

Andinajumu ekspedizija

peenem Andinajumus preefsh adu galwas pilsehtu awisem, ta ari preefsh wijas freewu un ahstemu drefes.

wetu apghadshanas biroja apghada labi algotas wetas wijos atodos preefsh fungeem un damam.

deenefineeku apghadshanas fantoris

Mhoro - Stelle - Weeta apghada freemus, labi cetehtus deenefineekus, atrodas

Reela Sirgu eelā Nr. 17, partera,

cepretim leelajat Oibef. F. Sicard.

Behrjones pagasta teefa,

pamatodamees u pagasta teesu listawa II. dadas 222-226. panteem, žair scho usajaina wifus, Behrjones pagasta 29. februari 1903. g. mitu shā femneela, biju shā Behrjones draudshs skolotaja, Zadrifa Preedita mantineekus peeteiti un peerahbiti sawas teefshas pee shās pagasta teefa 6 mehneschu laifa, peemnot, ta peh 6 mehneschu notezshanas, t. i. slaitot no shā Andinajuma nodru shanas deenas tresho teefi. Wifemes Gubernas Awisēs, netis wairs u doshanas peemnotas un cewehrotas, bet ar nomiruhā pekaf palikusha mantibu, tiks darits peh augshceem listama panteem.

Preefshchdetajs: A. Maršans. Strihwets: P. Sarewitsh

Sudmalu ihpashneeku un melderu cewehribai!

Sh laba materiela un labi igatawoti mahstigi sudmatu atmeeni wifa pojanle wilehtati teetajami, ta shahwetas ta ari neshahwetas labibas mahshana atshiti par wis cetehtamatem. Preeprafet man ženu rahbitajus. Ja juhs mahjās jaweem wegeem sudmalu atmeeneem mahstigi mahshanas datu paichi waj manom leshjanam wihatees listi wileet, tad peeprafet man tuwasas swas un pamahzibu par leshjanu, ta ari darba un materiela ženu rahbitajus.

Adrese weentahstaham un naudas wehtulem: P. Notflane, Walfā, Wifeme.

Manā grahmatu drulatomā pee Petera bajņis un Stahru eelā Nr. 13 isnahja un dabujama pabriaheta weidā:

Praktisches Wäsche-Buch.

Mafjā 35 Kap. Ernsts Plates,

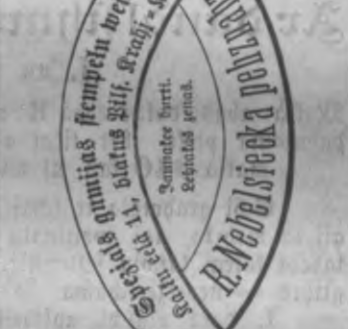
Rigā, pee Petera bajņis un Stahru eelā Nr. 13.

M. Buzlera u. beedr. fotografisku peederumu tirgotawa,

Rigā, Aleksandra eelā Nr. 31.

Peedahwajam fotografijas aparatus sahtot no 2 rbl. 50 kap. un dahrgatus, kimitalijas, papirus un žitus peederumus, wispusigā ihwehtē preefsh amatereem un fotografseem, cefahjeem eemahzam fotografeshanu un pašneesham latram wajadshā dabomu par brijhu.

Amatereem un fotografseem lehtafais awots fotografistu peederumu eegahdashana.

Krahsu noliktawa

Alf. Ch. Busch,

Maia Jumpramu eelā Nr. 4, Reela Wina eelā Nr. 8, pee Petera bajņis.

Wifina plahtes

ar uš wehteshanos pafelletu wahrbu preefsh kapu schiltem, frustem, monumeteem pagatawa, glihti, ahtri un lehti pee

J. Gawronsky,

graweshanas eestahde Kuldiga, Kurfeme, Wilehtata sempeln un peshchatu pagatawoshana.

Pagastu waldem,

ta ari driwat-personam, tam gor teefam darishana, cewehshamas shahbas apafshā minetas grahmatas par pafeminatām ženam.

Widsemes semneeku likumi.

Widsemes gubernatora generalmajora W. D. Surowjowa ušdemumā sahhahbifis Wifemes gubernas semneeku leeti komifijas pafahwīgais loželis ihstems walfis wadomneeks E. W. Jakob, Tulkofis A. Ore, cand. jur. Walfā: 2.60 kap.

Augshmineto grahmatu laifa lihd 1. juliam pahelleto, apreshinas wina par 200 kap. gabalā.

Cobu likumi

par kriminaleem un pahrmahzishanas jodeem. Agral 3 rbl., tagad 1.25 r., ar deefshchšanu 1 rbl. 60 kap.

Ernsts Plates,

Rigā, pee Petera bajņis un Stahru eelā Nr. 13.

Erusta Plates apghadshā, Rigā, ir dabujama freewu waloda shahda grahmatas:

R. G. fon Plato.

Nolikumi par privatām beedribam,

furas teel dibinatās ar Ministriju, Gubernatoru un Pilsētu preefshneeku atļauju, jaturōcha wijas tās swas, furas wafadshgas ta pee dahchadu beedribu dibinōshanas, ta ari wina cefshchē dshwe: pee slaitu pahrgroshshanas un pabildinashanas, beedribu pahrgroshshanas, pee apreshinu preefshā shahbichanas, tapot ari pee lshdshu meklesshanas, furi apmecerinata beedribu wafadshbas un winas waretu safneegt ihrauto mehrt u. t. t.

Swas 4 rbl., ar deefshchšanu pa pagu 4 rbl. 25 kap., ar deefshchšanu uš peshmāshu (naazok. nazarek.) 4 rbl. 35 kap.

G. Seidman

arodiflā, shnitu shmesshanas, shuhshanas, roldarbu un saimneezibas

skola

Rigā, Terbatas eelā Nr. 7,

wifas shā gada weetejās ihshahdēs apbalwota ar pirmām gobalgam:

Rezwainē - I gobalga Jelg. lault. b. sudraba medals. Balmeerā - I gobalga Ragu. lault. b. sudraba medals. Rehtis - I gobalga Rehtar. Wif. Sociat. sudraba medals. Walfā - I gobalga Zināntshu Minist. bronza medals. Terbatā - I gobalga Walfis bronza medals.

Jaunu skolneeshu usnemschana wifos arodos latru mehnescha 1. un 15. deenā.

Luwahs stolas noteikumus deefshu uš wehteshanos pret 7 kap. pafmārtu. M 1098

R. Swihgine,

Wairumā! Masumā! dselshu, wilnas un sirgleetu pahredotawa,

Rigā, Suworowa eelā Nr. 3.

Peedah watu semtopeem teigama labuma eeseenitōs R. F. Kofewshy un Co. fabrikas wijabus

arklus, federu ezeschas,

ka ari arklu un ezeschu dadas.

Semtopebas beedribam un atkalpahrdeweejem radats.

Welalshdshinajama ir defera schkolade

VELMA SUCHARD

ta garshas tā labuma swā. Pawifam jāunis pagatawoshanas weids. - Wifur dabujama.

Nolikawa: Herm. Tallberg, Rigā, Maršatu eelā Nr. 8.

Manā generaltomifijā dabujama shahda grahmatas

Laimi uš... pehdam.

Nowele is scholaitu sadshwes no

Augusta Deglawas.

Walfā 20 kap.

Attal pahrdeweejem radats.

Ernsts Plates,

Rigā, pee Petera bajņis un Stahru eelā Nr. 13.

Damas,

furas schuhe prot, war cemahzites shnitu shmeschana un preegreeschana peh jaunafas un weeglatas Parifēs metodes par lehti ženu, Sw. Peterburgā, diplomēdsh modifesh I. D. Efshenwald, Rigā, Dfrenawu eelā Nr. 108, df. 2

Dibinata 1884. gadā.

M. P. Sudjin

ahdu tirgotawas

Terbatas eelā Nr. 12 un 7

(newis tā agral Nr. 14) peedahwā par loti lehtām ženam wifadas: Ahdu prejes, sirgu leetas, wifnu un teelā ihwehtē strifus un tshabatas, wairumā un mafās dadas. Telefons Nr. 1636.

Ch. Riegert,

Rigā, twaitu schkoladu fabrika. Latru deenu

swaigas konfektes.

Magasina: Ralku eelā, „Mei“ namā, Koliktawa: Reela Sirgu eelā 28.

Manā apghadshā dabujamas:

„Fausts“. Tragedija no Gete. Ar daudh koscham ilustracijam. Birmā un otrā dala. Tulkofis J. Roinis. Walfā brofshēts: 180 un 240 kap.; eesets: 220, 240, 300 un 350 kap.

Gods, Germana Sudermana slatu luga, tulkofis M. Walters. Walfā 50 kap.

Deaifineekts mehrtis. Drama no Apafijas. Walfā 40 kap.

Deqais. Drama peegos zehleenos. No A. Dfrowsta. Latwifis tulkofis Lejas Krauhmifsh. Walfā 30 kap.

Hannele. Sapnu dieja no Gerharda Hauptmana. Tulkofums no Apafijas. Walfā 40 kap.

Wbags. Dfeshnu luga 2 zehleenos no Dejas-Krauhmina. Wifshā no waitaf komponifseem. (Perlonas: 4 lunge un 1 dama). Walfā 30 kap. Bilnig haweeru ihwifums ar dfeefnu tekstu shāi luga. Walfā 1 rbl.

Populari sinatnifshu rakstu Krauhjums. Walfā 20 kap.

Angu dshwe, peh R. Elmteafewa, I. burtn. („Puhrs“ V.). Nr. 15 shm. Walfā 10 kap. II. burtn. („Puhrs“ VI.). Nr. 21 shm. Walfā 10 kap. III. burtnig („Puhrs“ VII.) Walfā 10 kap.

Cewehrojamafee Baltijas putni. Safahbifis un aprafshifis Desars von Lōwis. Pahrtulkofis Kofsemneeks Jāhūis. Nr. 45 shm. Walfā 100 kap.

Etnografija. Tas ir: Pafauls walfstautas, wina dabas, ceraschas un dshwe tā tam wafadshgam tur peederigam swam. Mahjam un stolam. Sarafshifis E. Dāmsbergs. Walfā 40 kap.

Etnografifshas swas par latweefseem, Deenas Lapas' peelil. II. 1892. g. un III. 1893. g. Walfā 4 150 kap.

Swehtas dfeefmas. Pawefshzigas draudshs deewafpojumu dfeefmas. Walfā 25 kap.

Swehtas dfeefmas preefsh kristigēem dfeefnu mifshotajem. Walfā 40 kap.

Dshwibas awots. Swehtas dfeefmas. Walfā 20 kap.

Diwpadfmit garigas dfeefmas un peelifums, un mahj. C. G. G. Croon. Walfā 10 kap.

Deenifshkas garigas dfeefmas uš it latru gada deenu. Ihdshinatas swehtēem dshweles wahrdēem uš tam mahzidam eefsh Dejelberga „Pehku rotas“. Walfā 25 kap.

Gariqa dwehseles bariba. I. 182 rihā uš wafara ihghshanas uš nedelas deenam. II. 60 rihā un wafara ihghshanas uš ihwehtēem un šitam Wifera draudshs wehtē leklamām deenam. III. 65 rihā un wafara ihghshanas uš ihwehtēem laiteem un preefsh dahchadām wafadshbam. Otrā pahrlab. drufa. Walfā 80 kap.

Pamahzishana, tā jafataifas uš Jefus swehtē wafarinu.

Wahju waloda sarafshifis no mahzitaja T. G. Kapff. Latwifis tulkofis Goll. 1833. g. A. Leitans. Walfā 50 kap.

Belsch uš debesim. Spredifshu grahmatas par ewangelijumeem.

Peh 3. Wifshdita spredifseem. Latwifis no C. G. G. Croon, Peh wahrdēs un Deel-Jumpramu wifshas weža mahzitaja. Walfā 125 kap.

Wifsh-spredifsi uš wifadām wafadshbam mahjās un pee lapeem lafami. Otrā drufa. Walfā 60 kap.

Ernsts Plates,

Rigā, pee Petera bajņis un Stahru eelā Nr. 13.

Manā apgabidā īpaštuse un dabujama:

К. АПИНЬ.

Русская азбука и первая послѣ азбуки книга для чтехія,

составленная по натуральному (разговорному) методу для инородцевъ.

Ar 383 sīmejumem. Matīa brošceta 30 lap., eeseta 36 lap.

Abeze ir no Tautas apgaismošanas Ministrijas Mājas komitejas atkautā leetošanai Rīgas mācības apgabala tautas skolās.

Ernsts Plates,

Rīgā, pēc Pētera basnīzas un Šahru eelā 13.

Jaanatwehrtais Sakīschu Karla

kungu un damu gatavu drehbju veikals

Rīgā, Marijas eelā Nr. 10-b,

peebahmā no sava kraujama

wīsas kungu un damu drehbes

no dāschadeem sīsosem un par dāschadēm genam.

tā ari weļu, schlipfes u. t. t.

M 1399

Barēfš veegreestums, glīhīs, moderns sājons, labš darbš, apšiniga aplapošana.

Eurpat peenem pastellejumus.

Laufi. Sabeedriba „Pāschpalīhdība” (Selbsthilfe)

Rīgā, Walmu eelā Nr. 2,

eeteiz:

LoKOMOB. u. KULAMAS mašīnas

Walm. 1884. g. 1. gadlaga: selta medala.

Is pašstamas fabrikas

Heinrich Lanz, Mannheimā.

Lanza lokomobītu labumi ir:

Winas strahda ar 8 atmosferam (= 120 m.) twaitaspeedeena, lamdeht ar tam war eewehrojami wairaf padarit un tās daudš ilgali leetot, tā zitas tilpat smagas lokomobīles, kuras ar 6—7 atmosferam (90—105 mahz.) strahda. Lanza lokomobīles patehrē masaf twaita, uhdens un mallas.

Lanza kulamo mašīnu labumi ir:

Katris Lanza kulamo mašīnu īpāschneeks apleezina scho mašīnu wīsapšinigako un leetderigako konstrukciju, un ka winas it teizami kūt, tibra un schīro. — Mehš eeteizam it fewiŃski Lanza jaunos

patent pašcheelaidejus

wīfu sistemu kulamām mašīnam. Tee atfargā strahdneekus no breešmam, jo wini pilnīgi apšedš trumuli. Pašcheelaideji pazel seelā mehra kulamo mašīnu darba spēhju. Bes tam Ńhee aparati mašīnas eewehrojami taupa; eelŃhā laišana nenoteef grūhdeenos, bet glūŃhī weenlīhdīgi.

Isdewīgi malfaschanas noteikumi.

Manā apgabidā dabujama Ńhahda grahmata:

Spehks.

FrīŃŃha Wautnera romans dīwās dāfās. Tūtojis Augusts Deglavs. Matīa 80 lap.

Ernsts Plates,

Rīgā, pēc Pētera basnīzas un Šahru eelā 13.

Otrās Rīgas Krahj-Ļīd. Sabeedr.

telpas tagad atrodas

Suworowa eelā Nr. 6,

pretim Wehrmana dahrsam.

Kafe atwehrtā katru deenu no 10—2 deenā. Par noguldītiemeem Sabeedriba matīa 5 1/2—6% par gadu, u kraijgrahmatām 5% un uŃ teetoŃha reŃtina 3%.

Katru noguldījumu atmāŃha pehš eespehjas tūhstī bes ŃsteitŃšanas. WīŃi noguldījumi swabadi no krons noboŃteem.

Droschības kapitāls ar 598 beedru garantiju 428,374 r. 88 l.

Walbes preestŃneeks: cand. jur. G. Kempels.

Walbes lojefti: muhrneest meistrs J. RadŃsŃŃ, namdara meistrs J. Wīros, notara walhŃs J. Wātulis, mahju īpāschneeks J. Wānners.

Manā apgabidā īpaštuse un dabujama:

Wisjannakā abeze

ar bildem,

deriga skolam un mājas mācībam.

Septitā pilnīgi pahrŃtrahdata drukā.

Matīa 10 lap.

Atkalspahrdewejeem sīnams rabats.

Ernsts Plates,

Rīgā, pēc Pētera basnīzas un Šahru eelā 13.

Brīhnumš!!! ĻoŃt ar tinti!!! Debījis!!!

Kara laikā nepeezeschams!!!

Jaanisudrotāis wīdā pajaule patentētāis rakstamāis aparats „Uniwersal” pahrŃpehš wīnš līhdīŃhīnejos spalwas lahtus, peh Ńureem tintes kraujums nepeezeschams. Aparatu „Uniwersal” wājaga tilpat apŃloptinat uhdenti, rehtā, alū u. t. t. un wīnŃhī īhdob reti melnu walŃu, pat lopeŃchanaī derīgu. Nepeezeschams zelā un wīfur, Ńur tinte naw patīhama. Aparats matīa 90 lap., 2 gab. 1 rbl. 70 lap., 3 gab. 2 rbl. 40 lap., 6 gab. 4 rbl. 50 lap., 12 gab. 8 rbl. 40 lap. Tahds pat ar kraujamā lahtu par 25 lap. dahrgāfš. Suhtījuma matīa 30 lap., uŃ pehymatru 10 lap. dahrgāfš. War ari pastlelet bes zotos naudas, raugotees p. h.3 bīhweš weetas. Weenīgāis weentneeks wīdā Kree-wīdā firma „Понза”, Баруаса, Св. Креств 48. C28

Agronomš

J. Bīsseneeks,

lauŃfaimneezības un ruhpneezības mašīnu nolīktawa, agenturas un lomīŃhjas weitali

Rīgā,

Deelā Wehnmu eelā Nr. 29, uŃ Weh-weru eelā ŃuŃka, jaunduhw. namā.

Zeļawā,

Katofu eelā Nr. 46.

Jaanatwehrtas nodatās: GauŃkā, BrīhŃburgā.

Amerikas patenta

wīdājamaos peena separatorus

Globe,

trehjmōŃh. spēhja 72, 125, 170 Ńp. Ńundš.

Orion,

trehjmōŃchanas spēhja 285 Ńopu Ńundš.

Globe un Orion

separatori līhdš Ńhīm tā trehjmōŃchānā tā weeglas gaitas Ńinā pahrŃpehtuŃŃhī īftatru Ńitu Ńistemu.

Globe un Orion

separatoru trumulis, ar peh līgafas darŃhīnōchans, nekad neaīŃkef, Ńant Ńo pa-nahla weenadi tibra trehjmōŃchana

Globe un Orion

separatoru trumulis apgreeschānās Ńe daudš lehnāfā, tā peh īftatras Ńitas Ńistems, labēht ari wīnu īfturība pahrŃpeht wīnš Ńitus separatorus.

Karbolīneums

Avenarius

ir īsturis lehts kola kraujums. Weenīgi īhts ar jau 25 gabus pašahmōŃhu original matru. Droschuras peesuhā par brīhwu. Nolīktawa preestŃh Rīgās un aplahrtēs peh

Georg Straus,

Wehweru eelā 3.

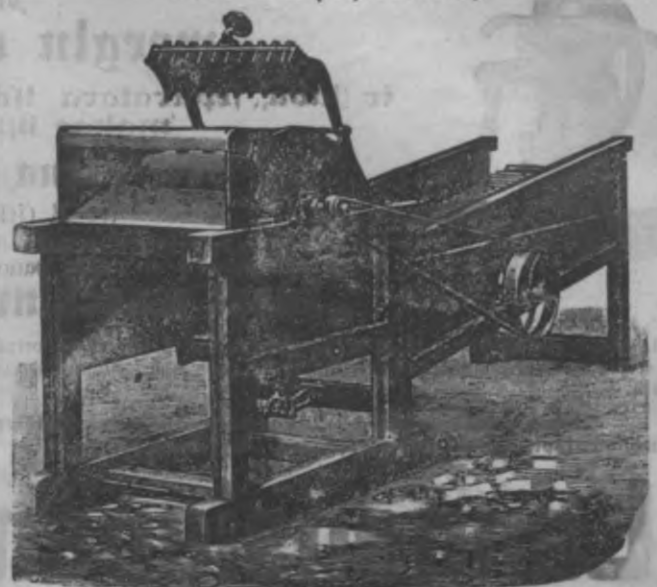
Ed. Zehders, Rīgā.

SenŃopības mašīnu un lauffaimneezības rīhtu kraujums.

Karla eelā Nr. 11

(pretim Tautas-Ńeļgawās dīelŃeŃam), peebahmā

KulmaŃhinas,

ar rotā dīenamās un tahdas, ar gehpeli dīenamās vreeŃŃh 2, 4, 6 un wairaf Ńureem ar lūŃlāht peederīgeem gehpeleem, wīŃas mašīnas pehš jaunafas un labafas konŃrūŃhjas Ńi wīslabā materiala,

wīfu uŃ galwoŃchānu.

TahlaŃi: wīfadus arlūc, Ńehlās aparajus, eješhas, Ńeļjamas mašīnas, jeena grahdēstus, labības tīhramas mašīnas, heŃŃelu mašīnas, peena separatorus, plānŃhānas mašīnas u. t. t.

Lokomobīles un twaita kulmaŃhinas,

jaunafas konŃrūŃhjas, no-anglu fabrikas Rīch. Garrett & Sons, 3, 4, 5, 6, 8 un 10 Ńīrgu spēheem.

WehŃtuku adrese: Ed. Zehder, Rīgā.

Manā apgabidā īpaštuse un dabujama Ńhahda ahrŃneezības grahmata:

Dadomi planŃhu Ńimneekeem.

SarakŃhīs

Dr. med. G. Welbau, prakt. ahrŃŃs Rīgā.

Matīa 60 lap., par pašu weesuhot 65 lap., uŃ pehymatru 80 lap.

Satus: GaiŃš un Ńauls gāisma. Druhtis un lompreŃes. Dīhwolhīs un wehđināŃhāna. ElpoŃchānas gimnāŃhka un meegš, spēlāŃhāna. SmedelŃchāna. SwiŃhchāna. ŃlŃus spēlāŃhāna un plūhchāna. Bīrtis, ŃlŃas wannas un pedelchāna. AhrŃhrtš. BlauŃhu Ńaites un weelu maina. Rītwela darības ŃaŃahwš. Beens. KumiŃš un ŃeŃtš. SweeŃš. Seers. Dlas. Gala u. t. t.

Ernsts Plates,

Rīgā, pēc Pētera basnīzas un Šahru eelā Nr. 13.

Rīgas BīlŃehtas Lombards.

No 11. jūnija līhdš 24. jūnijam 1903. g. eekīlatas leetas, no Nr. 430073 līhdš Nr. 433384 un Nr. 500169, (ja nebuhtu jau īŃpirtas wāj pagarinatas) nahŃš 27. majā, ja wājadetu 28. majā 1904. g., pulŃŃ. 6 wal., BīlŃehtas Lombarda telpās, RāŃku eelā Nr. 9

īŃuhtrupeŃchānā.

Uhtupes deenās Lombards preestŃh publīŃas tīŃs pulŃŃ. 1 pehš pūŃdeenas Ńlehts. 1890.

Par īhtam garantē tīhai tad, ja Ń katragabalina atrodas Ńāchēlārd. mahfas bīlde.

Jauns līhdŃelkīe no nepāhŃpehjamās wehrtības ir Dr. Obermeyer.

Herba seepes.

No daudš ahrŃteem uŃlabāto eeteīŃas Herba seepes pahrŃpehš wīnš līhdīŃhīnejos līhdīŃelkīe pret ŃauŃu un Ńlāpjo ehdī, Ńimneem, lahŃumeem, dāŃhadeem īŃtīumeem, ahdas neeŃeŃchānu, blāuŃgam un gīteem ahdas nehtumeem.

Rā labafais dīeēŃchānas līhdīŃelkīe pret Ńatru ahdas īŃtīumu ir Herba seepes uŃ galwoŃchānu glūŃhī neŃaŃhđīgas un neatāhđī uŃ weelas ahdas neŃaŃhđā eespaīda, deŃ gan maŃgajotees ar wīndām, tā ar labafām toaletes seepem, dara ahdū fewiŃŃhī glūdu un Ńmalta, tā ari deŃ gīhīm wātū īŃŃatu.

Pehš maŃ leetoŃchānas jau labateē panāhtumi. Dabujamas wīdās apteeŃās un apteeŃu preestŃh Ńīrgotawās. Galwens nolīktawa preestŃh Kreewīdās: R. Ńhneider, Rīgā. ŃhŃubnu eelā Nr. 1.

Swea

peena separatoriem, zaur wina abkahrtigu weenfahrschibu, stipru nokrejmofchanu,

wisulabakeem panahkumeem

un weeglu eefchann

ir llaba; separatora ischetras wisewehroja-makās ihpafchibas.

Swea peena separatori, tips B (selta medala),

jaunatais no wiseem peena separatoru tipeem, usrahda itf daudi pazriabojumus, ta scho mofchinu ar pilnu teefibu waram dar

„Ideal maschinu“

fauti. Trumula schpindels ir ar peetezefchanas kanalu sawenoti weena gabala, zaur to trumula balansa teef loti teizama. Nokrejmofchanas eelektamas dalas ir apbrithnojami weenfahrschibis un fahstahw tifat is weena gabala.

Ideala weenfahrschiba. Wioleelafa isuriba. Wioleelatee panahkumi. Weegla tihri-fchana. Wioepilnigafa nokrejmofchana. Bes konturenco.

Langensiepen & Co.,

Riga.

Anglu firmas Robey & Co.

kulannu mafchinu noliktawa.

Nerwus un fajušchanas stiprinajofchs lihdsfelis preeksch peeaugufchjeem un behrneem.

Sanatogen

Ukai ihhs no Bauer & Co. kreewa original cepahajama.

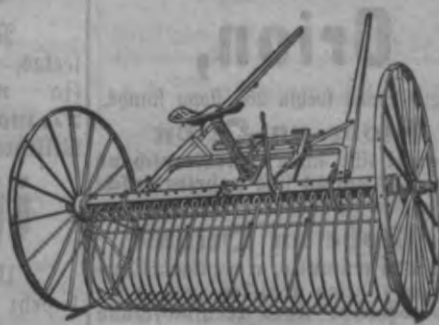
No mafwehtigeem palakilacinajumeem teef brildians.

Broschuras preefukita par wetti. K. J. Kresling, Sw. Peterburga.

Lautfaimneeku tungu laipnai eewehribai!

Deeringa
plauņamās mašīnās.

Kuhlfichu sehjeji, labibas un sahles plahweji, seena firgu grahbekli, automatiski trinamee aparati, seenamās fchnores, atspere ezeschis un „Sharples Tubular“ peena separatori.

Leels trahjums referwu dalu.

Charles Deering,

Riga, Teela Jann-eela Nr. 25, Riga.

Galwenā noliktawa preeksch Seemel-Kreewijas un Sibirijas.

Telegramu abrefe: Deering - Riga.

Telefons Nr. 2706.

Luhdsu peepraseet manas lehtafas zenas dar woenmehc labafam atfhtam

Plano planjmaschinnam, Amerik. atspere ezescham, separatoriem „Fenix“.

Das Jumo nefis pelnu.

Hugo Hermann Meyer, Riga.

Hunyadi Janos

dabigais

Bitterwasser

labafais zaurreeschonas lihdsfelis.

Bajaga eewehrot firmu Andreas Saxlehner us katraš etifetes.

Maigs, patihkamu garschu, palahwigs.

Loti labš preeksch eewezejn-fchos un schad un tad fazeete-fchanos, nedabigas ofins rin-foschanas, aptuhkuma, fagre-mofchanas tranzejumos, aknu slimibas u. t. t.

Reparipehjamš labuma find un ee-geentis wairat ta 30 gabus.

Riga, Kauf-eela Nr. 9.

Harmoniumi

no amerikani fobritam Car-penter un Bendi a 75, 85, 110, 130, 150, 160, 175, 200, 225, 250, 275, 300 rbi. un dahrgati.

Fligeli u. pianinos

no labafam eefsch-un ahr-semju fabrikam, Fligeli: a 550, 600, 650, 700, 750, 800, 900, 1000 un 1200 rubli. Pianinos: a 350, 375, 425, 475, 500, 550, 600 rubli un dahrgati.

Skolas paschmahzischana.

Augfchejo instrumentu noskafschanu un islabofschanu isdara pehz wjam mahfklas prašbam.

D. Makowsky,

wisu musikas instrumentu spezial-magasina. Jul. Seiner. Zimmermann musikas instrumentu fabriku weetneeks Sw. Peterburga, Maskawa, Leipzig, Londona.

Behl neweena schujama maschina naw itf ahtri preekscham ce-mantofufe itfab pee pirzejem la pahrdewejeem, ta zaur sawu weentahfchis mechantfmu ee-geentis Original „Victoria“ schujamas maschinas.

turas naw lihdfigas ne Singera ne ar zitu itfemu schujamam maschinam. Bistu itfuriğa un weentahfchala kofstrukcija atfhta wifur par labalo.

Dabujamas pee generalpilmwarneefa M. Ruttakas, schujamo, adamo mafchinu un welošpedu magasina Riga.

Behweern eela Nr. 20. Gewehrojamo pirzejem: Katrai itfhtai Original „Victoria“ schujamai maschinai atrodas us rotas bes nosautuma Original „Victoria“ ari wehl M 8.

Tabaka

no pašifhamam deentwibus fabrikam dabujama latru deenu fwatiga.

Cetez sansus zigarus

no Sawanera, Wändela, Schop-fera un ta lahlat.

Veela pihpju un zigaru spizu iswehle.

Sultan,

Mekhandra eela Nr. 3, Tronamant-neeša bulwari Nr. 25. Telefons 2934.

Naudas skapji

(ar druzam)

wifos leelumus weenmehc trahjuma.

Hugo Hermann Meyer.

Teatra bulwari Nr. 8.

Fotografisti aparati.

Bifi fotogra-fiste peede-rumi.

Plates, pa-piri u. t. t. Simitalijas km. tihras.

Objektivi.

Veelafais trahjums. Lehtafā ee-nahdaschana weeta.

Is-fchifchona us pehmatu.

Emil Borchardt.

Riga.

Watnu eela Nr. 10.

K. Lorch & beedr.

Baltijas fabrikatu noliktawa

dabujami

wifadas sortes audekli,

linu un pakulu dšjas par fabrikas zenam

pee

K. Lorch & beedr.